

Bralci NT in zadrugištvo pomagajo beguncem na Srbskem

Preteklo sredo je Zadruga Pliberk napotila v Srbijo tovornjak z živili za otroke; tam bo „Matica Srba — izseljenika Srbije“ razdelila živila hrvaškim beguncem ter tudi vsem drugim, ki so morali bežati pred vojno. Denar za živila so zbrali bralci Našega tednika ter slovensko zadrugištvo. Skupna vrednost te pomoči znaša 150 tisoč šilingov. Decembra pa smo že predali živila v vrednosti 500 tisoč šilingov hrvaškemu Karitasu.

Zadruga Pliberk je priskrbela živila. Direktor Zadrugne zveze dipl. trg. Joza Habernik (levo) je skupno z Zadrugo Pliberk odposlal tovornjak prek Madžarske v Srbijo.

nt

naš tednik

Številka 5. Letnik 44. Cena 10,— šil. (25,— SLT)
petek, 7. februarja 1992

Poštnina plačana v gotovini Celovec P.b.b.
Erscheinungsort Klagenfurt/Izhaja v Celovcu
Verlagspostamt 9020 Klagenfurt/Poštni urad 9020 Celovec

Si bomo Slovenci sami preprečili deželnozborski mandat?

Slovenski kulturni praznik posvečen besedi koroških umetnikov

V sredo zvečer sta obe osrednji kulturni organizaciji priredili slovenski kulturni praznik, ki naj bi bil spomin na smrtni dan slovenskega pesnika Franceta Prešerna. Večer je bil posvečen besedi koroških umetnikov — Fabjanu Hafnerju, Gustavu Janušu in Florijanu Lipušu —, ki so brali iz svojih del.

V povezovalnih besedah je mag. Miha Vrbinč dejal, da je slovenska književnost del naroda, njegove samobitnosti, njegovih misli, del uresničevanja slovenske želje po svobodi, enakopravnosti in samoodločbi. Ob rojstvu nove države so bili besedni ustvarjalci vključeni kot nositelji

Gustav Januš je dobitnik letošnje nagrade Prešernovega sklada. Iskreno čestitamo!

novih idej v političnem življenju. Tako je bil kulturni praznik slovenske besede, ki nam je dajala poguma v preteklosti in ki nam bo pomenila oporo in samozavest v prihodnosti. Več o slovenskem kulturnem prazniku v naslednji številki NT.

ZSO in dr. Valentin Inzko kot zastopnik Cerkve dejansko blokirata vsako diskusijo o organizacijski spremembi znotraj slovenske narodne skupnosti. Zernatto pa je dejal: „Stranke so za zastopstvo Slovencev v Deželnem zboru. Že vigredi pričakujem skupen predlog Slovencev. Če ga ne bo, se je vlak odpeljal!“

To je prišlo ponovno do izraza na zadnji seji Sosveta za slovensko narodno skupnost (31. januarja v Celovcu).

Tako Zveza slovenskih organizacij kot dr. Valentin Inzko vztrajata pri dosedanjih organizacijskih struktu-

rah, do katerih je prišlo po letu 1945. Kot je znano, je posledica le-teh tudi razcepljenost med koroškimi Slovenci, katerih pretežni del jo je tudi od vsega začetka odklanjal.

(Dalje na strani 3)

TEDNIKOV KOMENTAR

Piše Janko Kulmesch

Ko je bila Slovenija še socialistična, se v naši narodni skupnosti ni javno govorilo o denarju. Nekje je tudi v narodni politiki veljal pregovor: „Denar in rit se mora skrit.“ Vrhu tega je bilo tako, da ga „ena stran“ več kot 20 let sko-

rabljata, o stvarni razčistitvi problema pa lahko slej ko prej samo sanjaš.

Zato tudi ne razumem, zakaj ravno tisti, ki še vedno brez pomislekov odklanjajo t. i. slovenski parlament, naenkrat kličejo na pomoč

KDO NAJ ODLOČA O NAŠI FINANČNI POLITIKI?

raj sploh ni imela, tisti, ki so bili na strani „revolucije za svobodo“, pa so bili lahko bolj deležni matične podpore „našim zamejskim Slovencev“. Celó ved: Slovenija je dajala (in še vedno daje!) podpore v imenu „zaslug za socializem“.

Medtem je finančnih podpor iz matične države vedno manj, dela, za katerega ne zadostuje samo idealizem, pa vedno več. Hkrati so minili časi, ko je bilo naravnost grešno javno razmišljati o finančni politiki naše narodne skupnosti. Tembolj pa bi pričakoval, da se ob finančnih vprašanjih ne začneja uveljavljati samo transparenca, temveč predvsem tudi stvarnost in gospodarska treznost.

Pičlih 20 milijonov šilingov, ki jih bo za letošnje leto morda dodelila matična država, ni enostavno kolikor toliko pravično porazdeliti na posamezne proračunske postavke. Potreb, ki jih ima naš narod, je precej več, kot pa ima na razpolago denarja, da bi se lahko ugodilo tem potrebam. Toda: kdo naj odloča, katere potrebe so resnične in katere naj bi imele prednost?

V zadnjem Slovenskem vestniku sem v tej zvezi bral nekaj o demokraciji in strokovnosti. Sta to pojma, ki se kaj hitro uporabljata oz. zlo-

demokracijo. Kaj je zamisel takega parlamenta oz. zbornice koroških Slovencev? V bistvu nič drugega kot pa, da imajo naši ljudje neposredno možnost soodločati o svojih zastopnikih, njihovem programu — potemtako tudi o sestavi finančnega proračuna. Biti proti temu je nepošteno in negospodarno. Kam to lahko vodi, vemo. Izkušnjo s podjetji, ki so se po letu 1945 ustanovila v prvi vrsti po ideoloških ter ne po gospodarskih merilih, niso ravno najboljše.

Podobno je s strokovnostjo. Direktor ZSZ dipl. trg. Habernik je že na zadnjem občnem zboru NSKS glede finančnega poslovanja zahteval več transparence ter slovenski „Rechnungshof“. Za tako delo bi bili najbolj primerni izkušeni revizorji. Njihova naloga naj bi bila strokovno in kritično odgovoriti predvsem na vprašanja, kot npr.: je bilo finančno poslovanje smotno? Se je upoštevalo načelo varčnosti, racionalnosti itd.

Taka strokovna pomoč bi bila koristna za nas vse in zato tudi potrebna. Tudi pravo demokracijo bi si naši ljudje končno zaslužili. Razprave o slovenski finančni politiki zaradi tega ne bi bile nič manj živahne, bile pa bi zato tembolj smotrne in stvarne.

Nova jugovzhodna železniška povezava: odpor v Podjuni Rožu vedno večji

Prek Koroške bi tekla novo tranzitna proga — za Slovenijo bi bila spodarsko zanimiva

Pretekli petek je bila v Celovcu predstavljena študija o novi železniški povezavi med Dunajem, Gradcem, Celovcem in Italijo. Na Koroškem pa je po občinah odpor izredno velik, predvsem v Rožu. Kot alternativo je zdaj Enotna lista predlagala traso skozi Slovenijo.

Poroča Silvo Kumer

Na Koroškem bi vodila nova dvotirna železniška proga preko Wolfsberga, severno od Pliberka v Celovec. Tam pa bi se odcepila proga za tovorni promet skozi Rož, osebni promet pa bi tekla skozi predor pri Vrbskem jezeru.

V Št. Jakobu se je že pred letom in pol ljudska iniciativa postavila proti načrtom. Njihov zastopnik dr. Ottowitz je tudi na predstavitvi študije odločno nasprotoval vsaki novi železniški skozi Rož. Dr. Ottowitz: „Rož že itak trpi zaradi nove karavanske avtoceste, tudi naftovod (Pipeline) že prereže naša polja. Nova železnica pa bi popolnoma uničila naše kraje.“

Proti železnici se je izrekel tudi župan občine Bistrica Gradenegger, ki je javno zatrdil, da skozi njegovo občino ne bo šel niti meter železnice.

Stroški za celotni projekt bi znašali čez 61 milijard šilingov. Koroške občine od te železnice ne bi imele dobička, saj je predvidena kot izključno tranzitna proga, ki bi omogočila čim hitrejši prevoz od države do države, od vlemesta do vlemesta.

„ Za Slovenijo bi bil ta projekt iz dveh vidikov zanimiv. Prvič, bila bi priključena na evropsko železniško omrežje; drugič, deležna bi bila velikih investicij.“

Predsednik EL
Andrej Wakounig

Zadnja vest

Janko Janežič umrl

V sredo zvečer je v 78. letu za vedno zatisnil svoje oči Janko Janežič iz Leš pri Št. Jakobu. Pokojni je bil mdr. ustanovitelj NSKS, njegov dolgoletni podpredsednik, predsednik domače Posojilnice, slovenski zastopnik v Kmetijski zbornici in domači občini ter tudi več let odgovorni urednik Našega tednika.

V imenu NSKS, NT in EL izrekamo družini naše iskreno sožalje!

Več o rajnem v naslednji številki Našega tednika.

Si bomo Slovenci sami preprečili deželnozborski mandat?

Nadaljevanje s 1. strani

Predsednik ZSO Sturm je na seji Sosveta izjavil, da je sedaj potrebno razpravljati o vprašanju sožitja med obema narodoma in o „nacionalističnem ali multikulturnem“ modelu. Na novo pa bi morali razpravljati tudi o vprašanju zakona o narodnostnih skupinah.

Zastopnik Cerkve dr. Inzko je podprl odklonilno stališče ZSO in se jasno zavzel, da morata obe osrednji organizaciji ostati tudi v prihodnje edini legitimni zastopnici koroških Slovencev. Zato je Pernthalerjev model v celoti odklonil.

Model univ. prof. dr. Pernthalerja je na seji sosveta predstavil dv. sv. dr. Pavle Apovnik. Poudaril je, da bivši koordinacijski odbor obeh osrednjih organizacij ne funkcionira več. Potrebno je priti do skupne organizacije. Ta naj bi bila demokratična in pluralistična ter naj bi dopuščala tudi večinske sklepe. „Na zunaj pa naj bi govorili z enim jezikom!“ je poudaril dr. Apovnik.

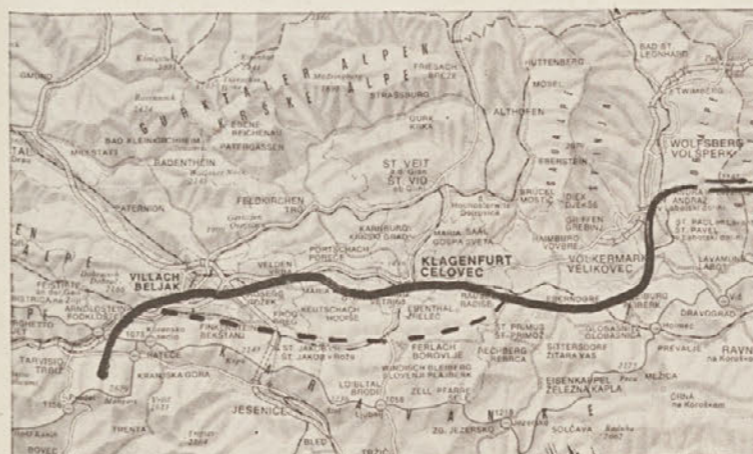
Ker ni bilo soglasja znotraj narodne skupnosti, Sosvet o

tem vprašanju ni sprejel nobenega sklepa. Z večino pa je sklenil, da predlaga Ministrstvo za pouk, da se funkciji okrajnih šolskih nadzornikov dr. Antona Feiniga in Franca Wieceleja povišata v deželne šolskega nadzornika.

Kako pomembno bi bilo, da bi Slovenci na zunaj govorili s skupnim jezikom, je dokazal tudi pozdravni govor deželnega glavarja dr. Zernatta. Napovedal je pogovor s Sosvetom o otroškem varstvu ter predvsem spremembo volilnega reda za deželnozborske volitve. V tej zvezi je pozval slovensko narodno skupnost, naj se zedini in da konkretne predloge.

V pogovoru z Našim tednikom pa je Zernatto ponovno poudaril, da so stranke pripravljene sprejeti zastopnike koroških Slovencev v Deželni zbor. Zernatto: „Ta zadeva mora biti urejena še pred naslednjimi deželnozborskimi volitvami. Če se Slovenci ne boste pravočasno zedinili, se je za vas vlak odpeljal!“

Bomo našli nasproti strankam skupni jezik — ali pa si bomo sami preprečili deželnozborski mandat?

Proti tej trasi se brani prebivalstvo, predvsem pa še Rožani, ki naj bi dobili tovorni obvoz.

Pa tudi v Podjuni je že zaznati odpor. Medtem ko pliberški župan mag. Raimund Grilc še razmišlja, ali bi bil za projekt ali proti, se je mestni svetnik ek. sv. Fr. Kumer jasno izrekel proti: „Prebivalstvo bi trpelo zaradi hrupa, kmetje pa bi nastradali, ker bi jim spet enkrat razrezali njihova polja. Še dodatno pa ne velja podcenjevati problemov, ki bi nastali z divjadjo, saj bi tudi njej razrezali življenjski prostor.“

Veliki protestni val prebivalstva je kot edini doslej pravilno spoznal deželni cestni referent dr. Jörg Haider. Takoj se je izrekel proti vsaki trasi skozi Rož.

Kot izhod iz celotne zagate je zdaj ponudila Enotna lista traso skozi Slovenijo. Predsednik EL Andrej Wakounig je predlagal, naj bi celotna trasa šla preko Slovenije, in sicer po obstoječi železniški progi, katero bi bilo treba dvotirno izgraditi. Wakounig: „Za Slovenijo bi bil ta projekt iz dveh vidikov zanimiv. Prvič, bila bi priključena na evropsko železniško omrežje; drugič, deležna bi bila velikih investicij.“ V Sloveniji bi bili stroški za izgradnjo znatno nižji, saj ne bi bilo potrebnih toliko predorov kot na Koroškem.

V prvi reakciji na predlog je slovenski minister za promet Marjan Kranjc dejal, da je Slovenija načelno zainteresirana. Gradnja nove trase pa tudi v Slo-

veniji ne bi bila možna; tak projekt bi bilo možno uresničiti samo po obstoječi železniški progi.

Enotna lista je najavila, da bo še te dni informirala ministra Kranjca z obstoječim projektom ter se z njim pogovorila o trasi skozi Slovenijo.

Da mladinski parlament ni le farsa, so mladi člani Koroškega deželnega zbora dokazali kar pri prvi pripravljalni seji za 1. Mladinski deželni zbor, ki naj bi se odvijal 13. svečana. 36 mladih politikov noče le govoriti o politiki in jo kritizirati, temveč hoče aktivno soodločati in zakonodajati — če

Koroški mladinski deželni zbor

Piše Robert Sturm

bo možno — tudi spreminjati. Mladostniki prihajamo iz vseh krajev Koroške; stari smo med štirinajst in dvajset let in skoraj vsi še obiskujemo šolo. Le trije so vajenci, trije pa ravno zdaj služijo vojaški rok.

Pri ustanovni seji so nam mladim parlamentarcem predlagali trinajst tem, o katerih naj bi razpravljali. Toda mladina je bila spet enkrat nezadovoljna in je is-

kala nove teme — in jih tudi našla. Tako smo zahtevali, da se razpravlja tudi o neofašizmu, o tujcih ter o varstvu okolja.

Oblikovali smo štiri odbore, ki so izbirali v katalogu predlaganih tem; dva odbora sta si takoj izbrala področja, katera smo mladi politiki predlagali sami.

Odbori so morali razpravljati o

temi, za katero so se odločili, jo predelati in kot zadnje izdelati deklaracijo, s katero bodo 13. svečana stopili do Zveznega parlamenta.

Le-ta pa naj bi se vestno ukvarjal s predlogi članov Mladinskega deželnega zbora. Drugače bi bil namreč ves trud koroške mladine zaman.

Predsednik kluba FPÖ Strutz je obdolzil predsednico Dežel-

nega zbora Susanno Kövari, da je izbira mladih parlamentarcev potekala po njihovi politični pripadnosti.

Postopek izbire je bil povsem pravičen in korekten. Od 36 sedežev jih je bilo devet „rezerviranih“ za deželne zastopnike učencev in učenek, preostale sedeže (27), pa so razdelili po vrstnem redu prijav. S skupno akcijo z ORF, ki je objavil možnost za sodelovanje pri mladinskem deželnem zboru, pa je bila vsakemu mladincu dana možnost, da se javi.

Osebo si ne morem predstavljati, da bi pristojni izbirali po politični pripadnosti, kajti ne vem, da bi sodeloval pri kakršnikoli strankarski organizaciji.

Razprave o izbiri mladincev za Mladinski deželni zbor gor ali dol. Važno je le, da bodo imeli naši politiki odprto uho za naše predloge, ki so morda bolj premišljeni kot marsikateri predlog poklicnih politikov.

PROF. JOŽE WAKOUNIG

Leta 1451 se je rodil v Genovi (?), točen dan rojstva ni znan) Krištof Kolumb (it. Cristoforo Colombo, špan. Cristobal Colon). Okoli njegovega rojstnega kraja in rodu se vijajo različne vesti. Je bil morda celo Norvežan, je bil morda Jud, ki je bežal pred preganjanji? Ponudil se je portugalskemu kralju z željo, da bi na morju odkril pot v Indijo. Odšel je v Španijo. Leta 1492 je končno prišlo do pogodbe s kastiljsko kraljico Izabelo. 3. avgusta 1492 je Kolumb odplul s tremi karavelami iz andaluzijskega Palosa proti zahodu. Odpluli so v neznan. Gnalo jih je upanje.

Kolumba je gnalo prepričanje, da bojo odkrili morskot pot v Indijo. Prepluli so Atlantski ocean in po več ko dveh mesecih plovbe dosegli 12. oktobra 1492 otok Guanahani; Odrešeniku. v čast ga je Kolumb imenoval San Salvador. 27. oktobra so odkrili

Kubo, 6. decembra Haiti (Hispaniola). V Španijo so se vrnili obloženi z zakladi iz novega sveta. 1493 in 1496 je spet odplul odkrivat nove kraje v Indiji, kakor je bil prepričan. Leta 1500 so ga vklenjenega v verige pripeljali nazaj v Španijo. Leta 1502 se je četrtič napotil čez veliko lužo; čez dve leti se je hudo bolan vrnil. 20. maja 1506 je umrl v Valladolidu. Leta 1899 so

odkritja, Kolumbovo leto. Le kaj je tu treba obhajati? Mar zlaganost, ki je postala vodilo najmočnejše države na ameriški celini pa na celem svetu? Predsednik Bush ima sicer nenehno v ustih velike besede o svobodi in človekovih pravicah pa o drugih lepih stvareh, politika seveda pogostokrat meri v živo nasprotje. Zatiiranje človekovih pravic je tudi zasluga ameriške politike in nje-

zgodovini človeštva. Milijoni Prameričanov so morali v smrt, milijone črncev so iz Afrike pretovorili v Ameriko. Genocid nad Indijanci (ime je posledica Kolumbove zmote, češ da je prispel v Indijo) se nadaljuje. Rezervati v ZDA in Kanadi so bolj zapori kakor ljudem primerna bivališča. Niti tistih medlih pogodb, ki so jih sklenili s staroselci, beli oblastniki ne spoštujejo. V Srednji, zlasti pa v Južni Ameriki zavestno uničujejo življenjski prostor Indijancev. Uničevanje pragozdov je smrtna obsodba za plemena, ki v njih živijo. A ne samo zanje.

Njegovim odkritjem je sledila smrt

njegovo truplo prenesli v Seville.

Leta 1492 je doživela Španija še drug važen preobrat. Z zavzetjem Granade se je končala oblast mohamedanskih Mavrov, ki se je začela leta 711 z zmago pri kraju Jerez de la Frontera v Andaluziji; Tarik je premagal zadnjega vizigotskega kralja Roderika. Leta 1492 je tudi povezano z izgonom Judov.

V državah Severne in Latinske Amerike bojo letos z velikimi slovesnostmi obhajali 500-letnico

ne podpore krutim diktatorskim režimom. V interesih ameriških velekoncernov za pojme, kakor so svoboda, socialna pravičnost, človeka dostojno življenje, ohranjanje okolja ni prostora.

Kolumb leta 1492 ni odkril prazne celine. Praamerikanci, če jih smemo tako imenovati, so živeli deloma na izredno visoki kulturni in civilizacijski stopnji. Kolumbovim odkritjem je sledil genocid, ki ga nekateri zgodovinarji imenujejo najhujšega v

V znamenju križa so se na žalost godili nepopisni zločini. Danes spadajo zastopniki katoliške Cerkve med najbolj vnete zagovornike brezpravnih in na smrt obsojenih. Cerkve bo morala storiti še veliko dobrega, da bo vsaj malo popravila tisto, kar se je počenjalo in se ponekod tudi danes še godi v njenem in s tem v Jezusovem imenu. Pastirska pisma in spodbudne besede ne zadostujejo. Treba je pogumnih dejanj, ki se rojevajo iz žive ljubezni do bližnjega.

Zdravnik dr. Köhler zavrnil ljubljansko žrtev žičničarske katastrofe:

„Kako naj vem, da ste padli z žičnice?“

Žičničarska katastrofa v Mokrinah (Naßfeld) je terjala življenje štirih smučarjev — Slovencev. Bilo je tudi devet ranjenih — večina prav tako Slovencev. Za zdravnika dr. Gerda Köhlerja, ki vodi v bližini žičnice privatno ordinacijo, so bili razen dveh vsi le „lahko“ ranjeni. Nekega „lahkega“, v resnici pa težko ranjenega Ljubljančana je celo vprašal: „Kako naj vem, da ste padli z žičnice?“

Piše Janko Kulmesch

Leopold Pavlin iz Ljubljane je po nesreči čakal dobro uro, da so ga z rešilnim avtom prepekljali v ordinacijo dr. Köhlerja. Takoj je opazil, da ranjenci pred njim od zdravnika niso prejeli potrdila, v katerem bi moralo biti zapisano, kje se je zgodila poškodba in zakaj je do nje prišlo. Tudi njemu niso hoteli izročiti takega potrdila; asistentka dr. Köhlerja ga je hotela zadovoljiti le z vizitko. Pavlin je

vztrajal pri korektnem potrdilu, vendar zahtevanega ni dobil. Köhlerjeva „utemeljitev“ se je glasila: „Kako naj vem, da ste padli z žičnice?“ Dr. Köhler ranjencev tudi ni hotel javiti pristojnim varnostnim organom, pa čeprav bi bilo to po zakonu potrebno. Namesto tega je Pavlinu „svetoval“: „Do meje je tri kilometre. Pojdite tja in javite tam vašo poškodbo.“ Pravlin tega seveda ni storil. Slučajno

je našel nekoga, ki ga je pripeljal v dolino do njegovega penziona. Nato se je podal na krajevno žandarmerijo, kjer je s presenečenjem ugotovil, da imajo zabeležene le mrtve žrtve žičničarske katastrofe, ranjenih pa ne.

Ker je bil dr. Köhler mnenja, da sta od devetih samo dva težko ranjena, tudi za druge ni dal navodila, naj jih prepeljejo v šmohorsko bolnišnico. Kot piše Kleine Zeitung, naj bi v tej zvezi izjavil: „Wegen ein paar blauer Flecken schick ich keinen Patienten in ein Krankenhaus.“

Leopold Pavlin in gospa Demšar sta drugo jutro kljub temu odšla tja, kjer so v oddelku dr. Lippaya ugotovili pri Pavlinu mdr. naslednje „lahke“ poškodbe: pretres možganov

ter poškodbe v vratu in hrbtenici. Dr. Lippay je v Kleine Zeitung tudi javno grajal postopanje svojega stanovskega kolega iz Mokrin.

Le kaj je hotel dr. Köhler doseči, ko ni ravnal korektno oz. odgovarjajoče zakonskim predpisom? Je mar mislil, da bo javnost izvedela samo za mrtve žrtve mokrinske katastrofe, ne pa za težko ranjene? Pa ja ni bil prepričan, da bi lahko bila splošna škoda, ki jo je povzročila mokrinska katastrofa, zaradi njegovega postopanja le nekoliko manjša?

Da bi imel dr. Köhler nekaj proti Slovincem, tega si ne moremo predstavljati, saj so Slovenci že leta dobri smučarski gostje in bodo to — kljub nedavnemu tragičnemu dogodku — ostali tudi naprej.

V zvezi s poslovanjem našega združenja na Koroškem smo poslovođu dipl. trg. Jozu Haberniku postavili nekaj vprašanj.

„Z gradnjo nove zadružne centrale bomo začeli v začetku marca“

Pogovor z dipl. trg. Habernikom je vodil Janko Kulmesch

Kako so poslovale Posojilnice in Zveza-Bank v poslovnem letu 1991?

Po podatkih, s katerimi že razpolagamo, morem ugotoviti, da je bilo poslovno leto 1991 za naše denarne ustanove kar uspešno. Tako smo zabeležili precejšnjo rast pri hranilnih vlogah (+ šil. 320,0 mio.) in pri vlogah drugih nebančnih ustanov (+ šil. 330,0 mio.). V letu 1991 so nam torej naše stranke zaupale okoli šil. 650,0 mio. več kakor v letu poprej. Pri oddajanju kreditov nismo bili tako uspešni, saj tu nazadujemo za okoli 3 %. Vzrok temu je zmanjšanje povpraševanja po kreditih, ki je imelo vzrok v vojni in nestabilnosti v nekdanji Jugoslaviji. Skupna bilančna vsota vseh naših denarnih ustanov na južnem Koroškem je konec leta 1991 znašala šil. 3,6 mia. in je bila za preko šil. 700,0 mio. višja kot v letu poprej.

Z veseljem moremo torej ugotoviti, da se je zaupanje v naše bančne ustanove zaradi nadpovprečnega porasta pri vseh vlogah nenehno večalo in se zahvaljujemo vsem našim strankam v tuzemstvu in inozemstvu!

Zaradi vojne v Jugoslaviji pa so morali naši sodelavci v tem letu prestat tudi marsikatero hudo uro. Zopet enkrat se je potrdilo staro pravilo, da so tam, kjer so večji posli, tudi večji riziki, in da tam, kjer malo več za-

služiš, tudi malo več tvegaš in lahko tudi izgubiš. Tako je postala v letu 1991 ena izmed največjih in po mnenju strokovnjakov tudi razmeroma najboljših jugoslovanskih bank v Beogradu plačilno nesposobna in deloma ni plačevala ne akreditivov in ne vnovčenih bančnih garancij. Zaradi tega bodo v naših bilancah potrebni nekateri vrednostni popravki, ki pa skupno gledano ne bodo dosegli tiste višine, kot pa je bil letni obratni uspeh. Zato lahko že rečemo, da bo tudi poslovno leto 1991 poslovno uspešno, zaradi vrednostnih popravkov pa ne tako uspešno kot predhodno leto.

Mnogo se v zadnjih dveh letih govori o ustanovitvah novih bank v Sloveniji ter o udeležbah avstrijskih bank pri že obstoječih bankah prav tam. Ali ima tudi slovensko združenje na Koroškem kakšne načrte, da bi v Sloveniji ustanovili novo banko ali podružnico?

Zveza-Bank ima korespondenčne odnose z vsemi bankami v Sloveniji. Promet s temi bankami je bil tudi v letu 1991 precejšen. 3,6 milijarde šilingov, ko-

Tudi nastavljeni Zveze slovenskih zadrug v Celovcu (na sliki: Marko Krištof in Hanzi Grilc) se veselijo, da bodo kmalu lahko postregli svojim strankam v novih bančnih prostorih.

Nekateri podatki Zveze in Posojilnic za 1990 in 1991

v mio.	31. 12. 90	31. 12. 91	+/- %
kreditni	1.399	1.356	- 3 %
hranilne vloge	1.547	1.870	+ 21 %
druge vloge nebančnih oseb	353	683	+94 %
bilančna vsota	2.886	3.617	+25 %

Dalje na straneh 6 / 7

PISMO IZ SLOVENIJE

Piše Tadej Bratok

Neki slovenski politik je pred časom izjavil, da bomo sicer imeli samostojno državo, a se utegne zgoditi, da bomo jedli travo. Tako hudo res še ni, a ekonomsko gre slovenskemu prebivalstvu zelo za nohte. Pustimo abstraktno komentiranje in poglejmo govorico števil.

stroškov in šli po nakupih. V njej je toliko in toliko kruha, nekaj sadja, limon ter drugih osnovnih živil in le 11 dekagramov mesa. Izpustili smo obutev, obleko, kurjavo in razsvetljavo, izobrazbo, kulturo in razvedrilo. To je bilo v drugi polovici januarja. Nabrli smo

V KOŠARICI ŽIVIL LE 11 DEKAGRAMOV MESA

Zavod za statistiko v Ljubljani je izračunal, da znaša povprečni osebni dohodek zaposlenega Slovenca 14.681 tolarjev mesečno. Po uradnem tečaju Banke Slovenije bi to znašalo 2.341,50 šilingov, a ker avstrijske valute nikjer ni mogoče dobiti po uradnem tečaju, velja na črni borzi, ki je tačas v Sloveniji edino realna, plačilo za 1 šiling — 7,4 tolarja, pomeni mesečno povprečno plačo 1.983,9 šilingov.

Konec januarja je slovenska vlada določila najnižji zadržani osebni dohodek na 8000 tolarjev (1.081,08 šilinga). Vrh vsega je treba navesti stopnje mesečne inflacije. Lanskega decembra je znašala 15,4 odstotka, v januarju je padla na 10,2 odstotka, a je še vedno visoka, če vemo, da gre za mesečno. Za povrh je 31. januarja letos slovenski tolar devalviran v primerjavi z nemško marko za okroglih 19 odstotkov. Tako je prišlo do paradoksalne situacije, ko je nemška marka zrasla od 37,2 tolarja na 44,11 po uradni tečajni listi, na črni borzi pa je poskočila na 55 tolarjev, a se je spet umirila na 53. To pa je natančno tisti kurz, ki ga je minister Ocvirk označil za realnega. Z drugimi besedami, Banka Slovenije tolar še vedno precenjuje, a se bliža realnemu tečaju, ki velja na črni borzi.

Pa poglejmo možnost preživetja z zadržanim minimalnim osebnim dohodkom, t. j. 8000 tolarjev mesečno. Vzeli smo košaro minimalnih življenjskih

„fasngo“ za tričlansko družino za mesec dni in blagajna je pokazala račun za 12.657,41 tolarjev. Tega zneska ne smemo docela primerjati z osmimi tisočaki, kolikor znaša minimalna plača, saj v povprečni slovenski družini zasluži več kot en sam član — po uradnih podatkih natančno 1,73 družinskega člana. Če to preračunamo na našo osnovno košarico živil, znesse minimalni budžet tričlanske družine 13.840 tolarjev (1.870,3 šilingov). In če se vrnimo h košarici z najnujnejšimi živili, vidimo, da je naši tričlanski družini ostal nekako tisočak, s katerim bi morala pokriti vse ostale stroške za mesec dni, razen najnujnejše prehrane. Za elektriko, kurjavo, obutev, obleko, otroški vrtec . . . itd., ji torej ostane natanko 135,1 šilingov. Preživetje je torej omejeno na najnujnejše in Slovenija se pogreza v val revščine. Če k temu dodamo alarmantno rast nezaposlenosti, se po uradnih predvidevanjih ne bo ustavila prej kot pri številki 180.000 dela zmožnih državljanov samostojne Slovenije. Za nameček pa so cene od srede januarja do danes začele vrtoglavo naraščati in strokovnjaki za statistiko napovedujejo februarso inflacijo na približno 30 odstotkov.

Pa še en neuraden podatek: v letu 1991 je bila vrednost družbenega proizvoda na prebivalca, slabih 4000 ameriških dolarjev. V razviti Evropi je ta številka najmanj trikrat višja.

Pogovor z dipl. trg. Jlabernikom

Nadaljevanje s 5. strani

likor znaša naša skupna bilančna vsota, pa je z ozirom na druge koroške in avstrijske banke zelo malo. Na Koroškem predstavljata samo kake 3 % od skupne bilančne vsote tukajšnjih bank.

Slovenija oz. ostanek Jugoslavije bo potreboval za investicije in za nov razvoj v prihodnjih letih ogromno kapitala. Ta denar pa ne more priti iz slovenskega združništva, ker bo šlo za nekajkrat večje vsote, kot pa je bilančna vsota slovenskih denarnih ustanov na Koroškem. Ta kapital bo moral priti s strani večjih avstrijskih in inozemskih bank.

Slovenske denarne ustanove na južnem Koroškem financirajo mnogo poslov naših strank s firmami v Sloveniji in drugod po Jugoslaviji in zato ne kaže, da bi z ustanovitvijo nove banke v Ljubljani namenjali temu prostoru še več denarja. Poleg tega bi stopili v konkurenco z obstoječimi slovenskimi bankami; ne morem si predstavljati, da bi na ta način lahko povečali naš bančni promet v tem prostoru. Zato je bolje, da ostanemo na južnem Koroškem, kjer je naše mesto, in prispevamo nekaj k razvoju tega prostora. Ni pa izključena manjša udeležba pri eni izmed obstoječih bank v Sloveniji.

Tako smo v razgovorih s Slovensko združno kmetijsko banko, ki je bila ustanovljena pred dvema letoma. Povsem konkretna pa so že pogajanja naše centralne banke na Dunaju-Raiffeisen Zentralbank Österreich AG, kjer je Zveza slovenskih zadrug delničar, z A-banko v Sloveniji. V notranjem razmerju bi bila pri tej udeležbi udeležena tudi Zveza slovenskih zadrug, in to poleg Koroške Raiffeisenove zveze in Raiffeisenlandesbank Steiermark. Pri vseh teh pogajanjih o udeležbah so zastopniki Zveze slovenskih zadrug sodelovali kot posredniki. Konkretno je v načrtu, da bi se Raiffeisen Zentralbank Österreich AG udeležila pri A-banki v Sloveniji s šil. 140,0 mio. ali s 35 % osnovnega kapitala. Mislim, da so taki načini udeležbe bolj realni za Zvezo slovenskih zadrug.

Kako je z gradnjo nove zadružne centrale na Pavličevi ulici?

Januarja letos je končno prišlo do gradbene obravnave in v roki imamo sedaj gradbeno dovoljenje. Z delom bomo pričeli v začetku marca. Cela zadeva se je nekoliko zavlekla, ker je težko graditi sredi mesta in ob tem zgraditi nekako tri nove hiše. Ker smo hoteli ohraniti tudi gostilno „Pri Joklnu“, je bilo potrebno zaprositi za tako dovoljenje na Pavličevi ulici št. 9, kar danes ni tako enostavno, saj je potrebno upoštevati mnogo predpisov. Investicija bo znašala okoli šil. 70,0 mio., kar je ogromna zadeva za Zvezo slovenskih zadrug v Celovcu.

Prepričani smo, da bomo z gradnjo v letu in pol gotovi. Torej bo potrebno še naprej dobro delati, da si bomo mogli privoščiti tako lepo, novo in moderno zgradbo, ki bo reprezentirala slovensko združništvo na Koroškem.

V zvezi z zadevo „Bierjokl“ se nam zdijo očitki nekaterih neko-rektni. Zveza je kupila hišo „Bierjokl“ pred desetimi leti z namenom, da poveča svoje poslovne prostore; predvsem lokal s šalterji je problematičen, saj je zdajšnji premajhen in ni možnosti, da bi ga drugače povečali. Prejšnja gostilna je bila tedaj že nekaj časa zaprta. Hiše Zveza ni hotela dati v najem nikomur. Kljub temu se je odbor Zveze na neštete prošnje in pritiske odločil, da da hišo v najem

„*Ravno naše zadružništvo je za slovensko kulturo na Koroškem mnogo storilo in še vedno stori. Letni prispevki za šport in kulturo znašajo več kot 2 milijona šilingov.*“

Dipl. trg. J. Habernik

sedanjim najemnikom za tri leta. To so najemniki dobro vedeli in pogodbo tudi tako podpisali. Če bi imela Zveza več lastnega kapitala, bi gotovo z gradnjo začela že prej. Tako pa je iz teh treh let postalo najprej pet in potem sedem let. Dobro za najemnike, s katerimi smo bili stalno v kontaktu in jih seznanjali z našimi načrti. Vedno so nam zagotovili, da bodo hišo spraznili, ko bo tako daleč z gradnjo. Za to sodelovanje se jim zahvaljujemo. Zanje bo zgrajen v Pavličevi ulici 9 nov „Bierjokl“.

Iz gospodarskih razlogov nekateri menijo, da naj bi se Zveza preselila kam drugam in naj bi zapustila vse štiri hiše na Pavličevi ulici in na ulici 10. oktobra, samo da bi mogla gostilna obstajati v tej obliki še naprej. Takih predlogov ne moremo jemati resno. To bi bil gospodarski samomor Zveze. Najprej mora biti zagotovljen kruh za sodelavce, šele nato moremo nekaj storiti tudi za kulturo. In ravno naše združništvo je za slovensko kulturo na Koroškem mnogo storilo in še vedno stori. Letni prispevki za šport in kulturo znašajo več kot 2 milijona šilingov.

Kako so poslovno leto zaključile Vaša trgovska podjetja in kaj je z Vašimi drugimi udeležbami?

Naše trgovske firme, kjer smo stoodstotni lastniki, so poslovno leto 1991 zaključile uspešno in pozitivno. Tu gre za podjetja Karanta na Dunaju, Carimpex v Celovcu in Finex v Münchnu.

V tem letu smo prevzeli tudi 51 % pri družbi Petroltrade na Dunaju, ki oskrbuje Slovenijo z naftnimi derivati. Večinski delež imamo od leta 1985 naprej tudi pri trgovskem podjetju Sateko v Grazu, družabniki iz Slovenije pa so Litostroj, Metalna, Techno-Impex, Avtocommerce in Salonit. Zaradi prevelikega angažmaja v Srbiji so pri tej firmi nastale precejšnje težave, ki jih zdaj rešujemo. Podjetje Carimpex posluje v Sloveniji preko svoje firme Cartronic, ki ima sedež v Ljubljani. Poleg tega ima Carimpex še predstavništva v Gorici in Zagrebu.

Marsikateri udeležbe bomo tekom letošnjega leta oddali, ker tudi mešana podjetja ustanavljajo svoje holdinge v Avstriji in želijo biti pri teh same, brez drugih družabnikov. To pa ne velja za podjetja Carfema, Carmetall in Carfrigo, kjer imajo naše posojilnice skupaj s firmo Carimpex večinsko udeležbo. Promet trgovskih podjetij je bil razmeroma velik in je znašal okoli 3 milijarde šilingov. Toda promet sam ničesar ne pove. Pomembno je, da so riziki pregledni in koliko ostane pod črto.

Kakšen je položaj pri Zadrugah-marketih?

V letu 1991 je poslovalo še šest samostojnih zadrug s sedmimi podružnicami. Prometa iz leta 1990 v znesku 286,0 mio. šilingov sicer niso dosegle, ker se je ta pri zadrugi Pliberk zmanjšal s šil. 178,0 na šil. 94,0 milijonov. Leto 1990 je bilo za Pliberk rekordno in se v tem obsegu najbrž nikoli ne bo več ponovilo. Druge zadruge so povečale promet za 2 do 10 odstotkov. Skupni promet je znašal šil. 205,0 mio.

Združitev vodstva globaške, dobrolske in kapelške zadruge se je izkazala kot poslovno pravilna, saj je ta skupna zadruga poslovala v letu 1991 že pozitivno. Poslovno vprašljivi sta postojanki v Št. Janžu in Bilčovsu. Tamkajšnji odbor se je odločil, da z njima poskusi še eno leto. Če ne bo uspeha, bo potrebno misliti na zaprtje ali najti drugo rešitev. V Št. Jakobu imamo v načrtu gradnjo novega parketa. Na takega bi morali misliti tudi na Ziljski Bistrici, toda lokalni zadržniki zanj ne kažejo posebnega zanimanja oz. tam ne obstaja nikakršna pobuda. Centralno skladišče Zveze bomo zaprli, brž ko bodo na razpolago lokalna skladišča za Podjuno in Rož. Zveza bi nato upravljala vozni park, vodila računovodstvo in posredovala pri nakupih in prodajah.

Blagovno poslovanje je za slovensko združništvo gotovo najtežje področje. Če gledamo na konkurenco, je imel na primer KONSUM v letu 1990 na tem področju eno milijardo šilingov izgube. S skupnimi močmi bomo skušali ohraniti in modernizirati to poslovanje, kjer bo pač možno.

Na mednarodnem področju se

Tudi naše posojilnice (slika: Posojilnica-Bank Št. Jakob) so tehnično in strokovno usposobljene za najbolj sodobno poslovanje.

je udeležena v tem letu tudi Zadruga v Pliberku. Poleg tega, da je bila že do sedaj 50 % lastnik trgovskega podjetja luenna, je skupaj s partnerjem v Sloveniji vložila nekaj milijonov v nov market v centru Celja, katerega bodo kmalu odprli. Če ste slučajno kdaj v Celju, ga pojdite pogledat!

S katerimi posebnostmi se kot poslovodja srečujete pri vodenju poslov Zveze slovenskih zadrug?

Kot ste v razgovoru spoznali, ima ZSZ zelo mnogostrano in razvejeno dejavnost. Posluje na denarnem, blagovnem ter trgovskem področju. To je skoraj tako kot pri manjšem obrtniku. Znati moraš vse in skrbeti za vse v podjetju. Velike firme imajo vse razdeljeno, tako da včasih en od-

„*Centralno skladišče Zveze bomo zaprli, brž ko bodo na razpolago lokalna skladišča za Podjuno in Rož. Zveza bi nato upravljala vozni park, vodila računovodstvo in posredovala pri nakupih in prodajah.*“

Dipl. trg. J. Habernik

delek ničesar ne ve o drugem. Meni pa se na primer dogaja, da zjutraj z našim trgovskim podjetjem razpravljam o rizičnih uvoznih izvoznih poslih in mu svetujem, nato imam sestanek s poslovodji, kjer predlagamo v odobritev kredite in posojila, vmes kliče še vodja blagovnega oddelka zaradi tega ali onega vzroka ali angažiran poslovodja zadruge ali posojilnice; popoldne pa me kliče na primer klient zadruge, da mu na primer niso dostavili pravilne kvalitete ali količine premoga.

To je pač problem naše raznolikosti in majhnosti. Nazadnje pa bi si želel, da bi imeli naši ljudje malo več posluha za gospodarstvo. Pri zadnjih volitvah neke naše politične organizacije sem zopet z žalostjo ugotovil, da so v odborih skoraj sami zgodovinarji in pedagogi. Nimam nič proti njim, saj so nam zelo potrebni. Toda tako kot pedagogom zaupamo pri njihovem delovanju, je potrebno, da bi zaupali tudi gospodarstvenikom in upoštevali njihove predloge.

Bolijo me včasih tudi „ne fair“ kritike naših rojakov, ki delajo pri drugih bankah, predvsem na Dunaju. Naj navedem samo en primer: pred štirimi, petimi leti je tak rojak zapisal v koroškem slovenskem tedniku, da slovenske denarne ustanove na Koroškem niso v stanju, da bi dobro poslovale s tako imenovanimi mešanimi podjetji. Lani pa je isti trdil, da je problem naših bank, da imajo preveč obliga z jugoslovenskimi podjetji. Kaj je torej potrebno storiti? A na take zadeve se pač navadiš.

Govorilni dnevi

Pokojninske zavarovalnice

Zavod pokojninske zavarovalnice (Deželni urad Graz) ima na Koroškem sledeče govorilne ure:

Šmohor, 2. 3., od 8. do 12. ure
(Mestna hiša, GKK)

Podklošter, 2. 3., od 13.45 do 15.45
(Občinski urad Podklošter)

Velikovec, 4. 3., od 8. do 12. ure
(Delavska zbornica)

Žitara vas, 4. 3., od 13.30 do 15.30
(Občinski urad Žitara vas)

Beljak, 6. 3., od 8. do 12. ure (De-
lavska zbornica-urad)

Beljak, 10. 3., od 8. do 12. ure (De-
lavska zbornica-urad)

Beljak, 24. 3., od 8. do 12. ure (De-
lavska zbornica-urad)

Št. Jakob v Rožu, 10. 3., od 13.30
do 15.30 (Občinski urad Št. Jakob)

Labot, 19. 3., od 8. do 10. ure
(Občinski urad Labot)

Pliberk, 19. 3., od 11.30 do 14. ure
(Občinski urad Pliberk)

Bekštanj, 24. 3., od 13.30 do 15.30
(Občinski urad Bekštanj)

Vsi pokojninsko zavarovalni delojemalci, upokojenci in drugi so naprošeni, da se poslužijo govorilnih dni.

Prinesite s seboj tudi ustrezne podlage, ki se nanašajo na vaša vprašanja.

V S T O P N I C A

KMECKI PLES

v SOBOTO
22. FEBRUARJA, ob 20.00

pri FLORJANU v VOGRČAH

Za goste vsi boste dobili:

Lože **SLAK** in **DOGAT SREČOLOV**

FANTJE S PRAPROTNA s splošno kmečkimi dobki!

VSTOPNINA:
PREDPRODAJA: S 40,-
VEČERNA BLAGAJNA: S 50,-

Dober nakup - dobra letna glasbila, sponza

ZADRUGA PLIBERK

Posojilnica-Bank **PLIBERK**
Vaš partner v denarnih zadevah

Čestitamo

75. rojstni dan in god je obhajal **Johann Falle** iz Kazaz. Slavljencu želimo obilo božjega blagoslova, zdravja in osebnega zadovoljstva!

Rojstni dan sta te dni praznovali **Fini Močilnik** iz Št. Vida in **Terezija Raschun** iz Mlinč. Želimo jima vse najboljše! Čestitkam se pridružuje tudi Društvo upokojencev Podjuna.

V Lovankah je praznovala rojstni dan in god **Marija Grilic**. Za dvojni praznik ji iskreno čestitamo ter želimo mnogo zdravja in osebnega zadovoljstva!

Prav tako dvojni praznik je obhajal **Blaž Singer** iz Celovca. Želimo mu vse najboljše, zlasti pa mnogo zdravja in sreče!

V Selah na Borovnici je te dni praznovala dvojni praznik **Marija Oraže**. Iskreno čestitamo!

V ponedeljek je na Dolih pri Borovljah slavil 80-letnico in god **Blaž Sparovc**. Ob tem visokem življenjskem prazniku mu iskreno čestitamo! Čestitke veljajo tudi njegovi ženi, ki je pred kratkim prav tako slavila 80. rojstni dan.

Dvojni praznik sta obhajala na Fužinarjevi domačiji **Vanč** in **Fanika Hanin**. Vse najboljše in še na mnoga leta!

Rojstni dan je praznovala **Kati Marketz**. Iskreno čestitamo!

Pred kratkim je v Slovenjem Plajberku praznovala 80. rojstni dan **Jožefa Travnik**. Slavljenci iskreno čestitamo ter želimo mnogo sreče in trdnega zdravja!

V Lobniku slavi 75. rojstni dan Brečkova mama, **Marija Jerlich**. Slavljenci ob visokem življenjskem prazniku iskreno čestitamo ter želimo še mnogo zdravih, srečnih in sončnih dni!

V Grabalji vasi je obhajala dvojni praznik **Johanna Uršič**. Tudi njej želimo vse najboljše!

V Mali vasi pri Globasnici obhajala 60. rojstni dan in god **Marija Markitz**. Ob visokem jubileju želimo vse najboljše, zlasti zdravja, sreče in osebnega zadovoljstva! Čestitkam se pridružuje tudi Društvo upokojencev Pliberk.

Te dni obhajajo osebne praznike **Mihi Einspieler** iz Zgornje vesce, **Pepca** in **Franci Rehmann** iz Št. Jakoba, **Franc Wrolich** iz Rut pri Podgorjah ter **Dora Samonik** iz Št. Jakoba. Slavljencem želimo mnogo zdravih in srečnih let! Čestitkam se pridružuje tudi Društvo upokojencev Št. Jakob.

V Celovcu je obhajala 65. rojstni dan **Matilda Mak**. Naše iskrene čestitke!

Na Blatu pri Pliberku praznuje rojstni dan in god **Dorica Plautz**. Iskreno čestitamo!

V Spodnjih Rutah na Radišah je obhajala dvojni praznik **Marija Tolmajer**. Iskreno čestitamo!

Tudi dvojni praznik je v Goselni vasi praznovala **Apolonija Lesjak**. Organistki iskreno čestitamo! Čestitkam se pridružuje tudi cerkveni pevci iz Goselne vasi.

V Selah praznujejo osebne praznike **Nejči Hribernik**, **Julijana Oraže** in **Meti Mak**. Slavljencem iskreno čestitamo!

V Kajzazah obhaja rojstni dan in god **Blaž Gasser**. Čestitamo!

Te dni praznuje **Franc Wutej**, pd. Šerjak, s Peclja pri Mohličah svoj 85. rojstni dan. Iskreno čestitamo ter želimo vse najlepše, zlasti še trdnega zdravja in osebnega zadovoljstva!

Rojstni dan in god obhaja te dni **Janez Buchwald**, pd. Mlakarjev Anza, iz Nonče vasi pri Pliberku. Vse najboljše!

Žvabek: Občni zbor KPD „Drava“

Kar je mnogim koroškim Slovincem že znano, je potrdil tudi sobotni občni zbor: namreč, da žvabeško KPD „Drava“ deluje perspektivno in da tam vlada zdrav optimizem. Za častnega predsednika je bil izvoljen Janez Kolter.

Mladi žvabeški prosvetarji so se Janezu Kolterju z izvolitvijo za častnega predsednika zahvalili za njegovo delo, ki ga je opravljal kot nekdanji predsednik društva in občinski odbornik.

Sedaj „Dravo“ že 17 let vodi Lenart Katz. Na sobotnem občnem zboru je lahko z upravičenim ponosom poročal o društveni bilanci pretekle dobe. Delovanje društva je pestro, število mladih aktivnih sodelavcev pa razveseljivo visoko. Katz pa je tudi poudaril, da želi društvo v prihodnje še bolj vključevati v delo domače družine ter pozitivno vplivati na to, da bi se v družinah v večji meri

posluževali slovenske materinščine.

Dejavnost žvabeških prosvetarjev sega od Pevsko-instrumentalne skupine, otroškega zbora (vodi **Štefka Kap**) preko Okteta Suha (o njegovem delovanju je poročal **Jokej Logar**), igralske skupine (poročal je **Foltej Hirm**) pa do otroške skupine (vodi **Uli Potočnik**). Štefka Kap je mdr. omenila, da pri izbiri repertoarja dajejo prednost predvsem domačim avtorjem, kot npr. **Hermanu Germu**, **Ivanki Polanc** in mag. **Bertiju Logarju**.

Tajniško poročilo je podala **Vida Logar**. Omenila je razveseljive številčne podatke glede obiskov posameznih prirediteljev (skupno je v zadnjih dveh letih obiskalo prireditve „Drave“ nad 1500 ljudi!). V tej zvezi je tudi poudarila, da sega po ponudbi žvabeškega društva vedno več ljudi s same Suhe in iz Potoč. Nadalje je omenila odlično obi-

skani jubilejni koncert ob 10-letnici Okteta Suha ter da skrbi društvo za redno obveščanje sredstev javnega obveščanja.

Na sporedu so bile tudi volitve. Za predsednika je bil potrjen **Lenart Katz**, podpredsednika sta **Jokej Logar** in **Foltej Hirm**, tajnica **Vida Logar** (namestnica **Rozina Katz**), blagajnik **Franc Lutnik** (namestnica **Renate Trampusch**), odborniki pa so: **Štefka Kap**, **Krista Meklin** (izobraževanje odraslih), **Pepej Krop**, **Peter Trampusch**, **Anamarija Krop**, župnik **Simon Wutte**, **Renate Kraut**, **Mihelj Drug** in **Fridl Hirm**. Preglednika sta **Štefej Logar** in **Uli Potočnik**.

V imenu KKZ je občni zbor pozdravil **Nužej Tolmajer**, v imenu MePZ „Podjuna“ pa **Fric Kert**. Na koncu so pokazali tudi video-film, ki so ga posneli na jubilejnim koncertu Okteta Suha. Film je pripravil **Danilo Katz**. —Kuj—

Podkraj—Libuče: Igerčevemu Anzeju v slovo

13. decembra je obhajal svojo 67-letnico, dober mesec pozneje pa se je za vedno poslovil od svoje družine, sosedov, prijateljev in znancev. Ohranili ga bomo v častnem spominu — Janeza Ižepa, pd. Igerčevega Anzeja iz Podkraja.

Igerčev Anzej je bil delaven človek v vsakem oziru. Kot kmet je imel na skrbi številno družino in veliko kmetijo. Dvanajst otrok se je rodilo pri Igercu, trdega kmečkega dela je bilo še in še, nazadnje pa ga je dohitela neusmiljena bolezen na očeh. Kljub boleznim pa ni izgubil svoje trdne vere. Ljudje so ga visoko cenili, saj so ga poznali kot nadvse dobrega sosedu, ki je, če je le mogel, priskočil na pomoč ter bil vedno ustrežljiv in prijazen.

Rajni Igerčev Anzej pa je bil tudi narodni delavec z dušo in telesom. Že takoj po vojni je bil v Libučah steber tedanjega prosvetnega in cerkvenega zbora. Nato se je pridružil moškemu zboru SPD „Edinost“ (sedaj MPZ „Foltej Hartman“). Ko pa so pred več kot desetimi leti ustanovili v Libučah MoPZ „Kralj Matjaž“, je bil Igerčev Anzej tudi takrat med pionirji. Danes njegovi otroci Tilka, Anzej, Peter in Slavko zgledno nadaljujejo tradicijo svojega očeta.

Priljubljenost Igerčevega očeta je pokazal tudi pogreb, ki je bil v sredo, 22. januarja. Na domu in na libuškem pokopališču so se od njega zadnjic poslovili številni sorodniki in znanci; s pesmijo pa sta mu izkazala svojo zadnjo čast MoPZ „Kralj Matjaž“ in MePZ „Podjuna“. Pogrebne obrede je opravil mestni župnik Alojzij Kulmesch.

Dragi Anzej! Rešen zemeljskega trpljenja, si odšel v večnost po zaslužen plačilo za vse dobrote, katerih so bili deležni Tvoja

Janez Ižep †

družina ter Tvoji prijatelji, sosedje in znanci. Vse prežgodaj si nas zapustil. Prepričani pa smo, da boš z nami povezan ostal tudi tam, kjer vlada večno veselje in kjer ne boš več poznal nobenih telesnih bolečin.

Vsem žalujočim izrekamo naše iskreno sožalje!

Preteklo nedeljo so se v Spodnjih Libučah za vedno poslovili tudi od Osrbanove matere, Elizabete Neubersch, ki je umrla v starosti 83 let. Po tej poti tudi Osrbanovi družini izrekamo naše iskreno sožalje!

—Kuj—

Kazaze: Farni svet pomagal Hrvatom v fari

Pred dobrimi štirimi leti se je poročil mladi, prijazni Josip Sudar iz hrvaške vasi Vinkovci z našo domačinko Edit Pižovnik iz Kazaz, kjer zdaj živita s svojima otrokoma.

Ker je začela tudi v vasi Vinkovci na Hrvaškem divjati krvava vojna, sta pribežali dve ženi, ki sta poročeni z bratom Josipa Sudarja, s svojimi otroki k družini svojega sorodnika Josipa. Obe ženi, **Nada** in **Mira Sudar**, sta bili zelo žalostni in zaskrbljeni, kaj bo z njimi in z njihovo domovino. Mučilo ju je veliko domotožje. Lepo je bilo, da so jim Josip in njegovi svojci tu v Kazazah s svojo prijaznostjo in dobro oskrbo lajšali to bol.

Veliko usmiljeno ljubezen v duhu evangelija pa jim je izkazala tudi naša mlada, prizadevna sodelavka v našem farnem svetu, **Marija Razdevšek**, in z njo vaščani naše farne vasi v Kazazah.

Marija Razdevšek je izvedla zbirko od hiše do hiše in nabrala za preizkušene hrvaške begunce v naši fari (dve ženi in pet otrok) 8000,— šilingov. Lepo je, da so ljudje radi pomagali in s tem pri-

pravili tem mladim Hrvatom lepo božično darilo.

Zastopniki farnega sveta so obenem s to pomočjo izročili obema hrvaškima materama tudi božično kartico z najlepšimi voščili za božične praznike in z željo, da bi se mogli v novem letu čimprej vrniti v svojo ljubljeno domovino — napisano v njihovem hrvaškem materinem jeziku.

Za vse to sta bili Nada in Mira zelo hvaležni in z njima njuni svojci, kjer sta živeli.

Farni svet in Kazazani pa so veseli, da so lahko prinesli tema družinama v njihovo žalost in bol sončni žarek dobrohotne ljubezni in tolažbe. Vsi pa smo veseli, da so se medtem mogli vrniti domov in se jim je tako izpolnila njihova srčna želja.

NAŠ TEDNIK
vaš prijatelj doma
in po svetu!

Iz lovske torbe

Piše Stanko Kraut

Lep doživljaj za „jagra“ je, če ima možnost v lepem vremenu, kvečjemu v petnajst centimetrov visokem, suhem snegu, v gamsjem prsku, loviti tega črnega „prebivalca“ naših gora. Ta divjad, ki se je v novejši zgodovini našega planeta umaknila v višje predele, je pred tem živela tudi nižje. Dan današnji je lov na to našo avtohtono (prvotno) divjad pošteno trd in zahteva dobro kondicijo.

Pred menoj stoji krasna kulisa mogočne Pece pod kristalno jasnim poznojesenskim nebom. Tu gori je slišati samo nežne glasove gorske tišine in božajoč rahel vetrič poleg škripanja lastnih korakov v mehki, modrosrebrnosvetli bliskajoči se novi snežni odeji.

Že ob vznožju gore, malo nad

pisna lepota rahlo zasnežene zimske narave. Vse smreke in bukve se zrcalijo v tisočih barvah, da, celo v zraku je na milijone finih kristalov, ki migljajo sem ter tja.

Ko ravno postajam pod košato smreko na robu drče, zagledam več kot cel ducat „ta črnih“, ki si izpod snega kopljejo hrano. Po daljšem ocenjevanju zagledam v tropu prav starega kosmatinca — star je gotovo, saj se zna dobro skrivati pred kroglo.

Morda mi je Diana le naklonjena? Želja po tem lepotcu postaja vedno močnejša. Dvignem puško k licu, v daljnogledu na puški ga kmalu imam; pa kaj ti „nuca“, ko ga zakriva skoraj cela „kozarija“. Ko končno stoji prost, mu položim križ na prsi in stisnem. Gams se požene v zrak in pade kot trava pod ostro koso.

Z zadnjim griljajem pri plena, žival z dobro trofejo, polna smole — manjka ji čop —, da jo daje starost pa priča ducat obročkov. Ko žival nesem domov v dolino, sem zaradi zmrzlih tal skrajno previden, kljub temu se še neštetokrat z gamsom vred „peljem po r... k maši“.

Rutami, gamsov pisk. Nad menoj gams — kozel — črn kot oglje. Na prvi pogled ugotovim, da je gams srednje starosti, kvečjemu kakih pet let, z zelo dobro trofejo in s še boljšim čopom (Gamsbart). Po nekaj letih je to za „jagra“ zaželena trofeja. V mislih temu kosmatincu zaželim še dobra leta brez hude zime in drugih stisk ter nadaljujem težavno romanje po strmini. Čez kako dobro uro se spet srečam z malim tropom, pa še kozel je zraven; kot bi sam vrag hotel, tudi ta sodi v kategorijo za odstrel „nedotakljivih“. Skušam se jim neopazno oddaljiti, kar se mi, hvala Bogu, tudi posreči.

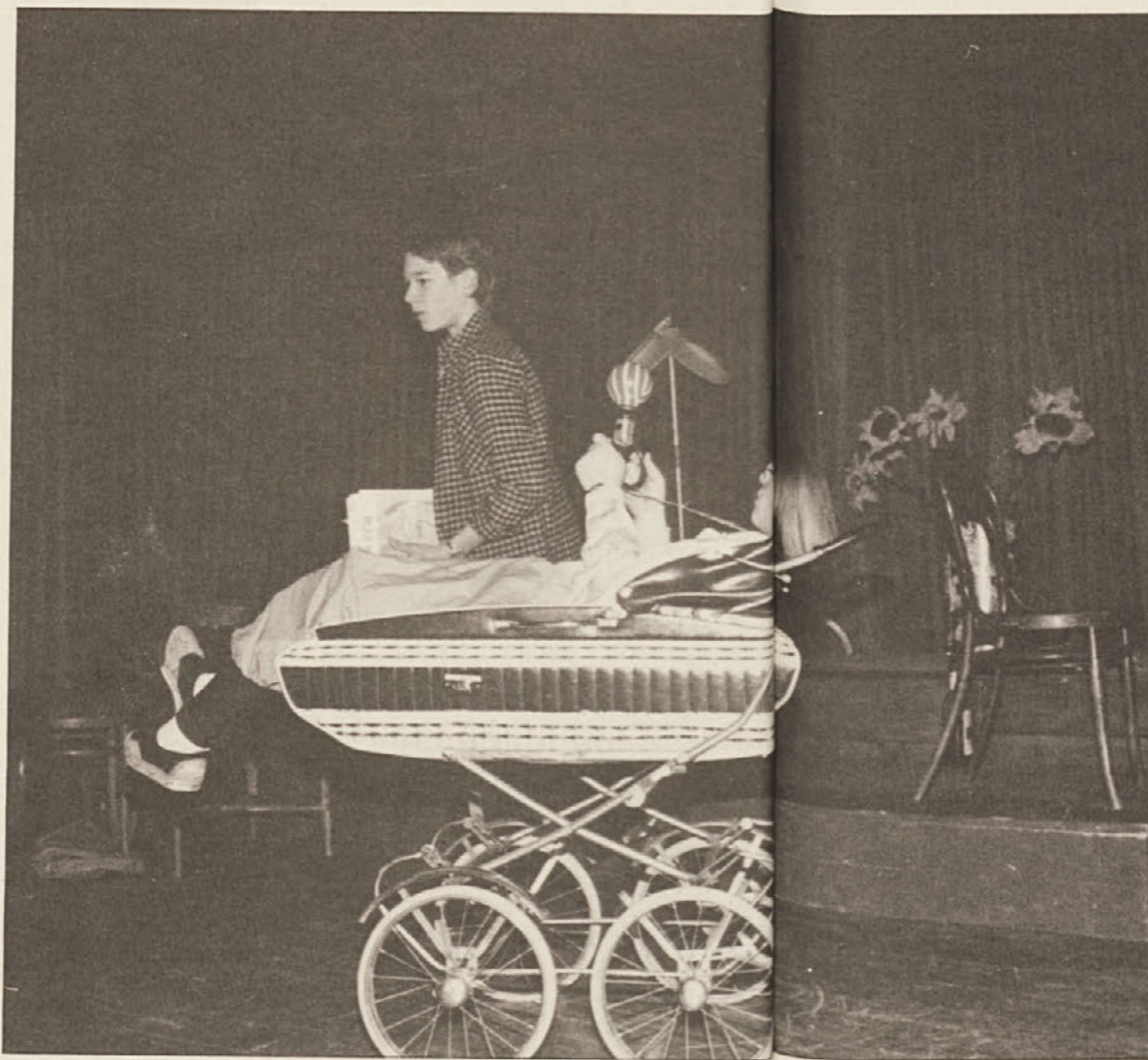
Pri Katarini odzvanja enajst, ko se ves premočen in opešan priklatim do manjše ravnice. Pot po strmini me popolnoma zdela. V naglici menjam mokro obleko, nahrbtnik pustim kar pri stezi, s puško na rami in palico v roki moram naprej. V soncu nepo-

Slike levo od zgoraj: Otroška skupina Škocijan, lutkovna skupina Šmihel, mladinska skupina Kotmara vas; gornja slika desno: mladinska skupina Radiše; spodaj: gledališka skupina Sele.

Slike: Marjan Fera in Vincenc Gotthardt

Nekaj misli in ugotovitev iz pogovora med drskimi delavci po odigranih predstavah na Srečanju mladinskih gledaliških skupin

IZ PREDSTAV VEJE RADOŽIVOST!

Pretekli petek in soboto so na odrih celovških slovenskih dijaških in študentskih domov, v organizaciji KKZ, predstavile rezultate svojega odrskega delovanja mladinske gledališke skupine, ki so se v poletnih mesecih minulega leta udeležile gledaliških delavnic v Fiesi in na Rebrci.

Piše mag. Mojca Uršič

Sledili smo petim zelo raznolikim predstavam; šesta in hkrati premiera je žal zaradi bolezni v ansamblu odpadla. Na odrih so se zvrstili od najmlajših, iz prvih razredov ljudske šole, pa do starejših mladincev; predstave so namenjene tako najmlajšim, hkrati najbolj občutljivejšim in najbolj kritičnim gledalcem, pa tudi odraslim, zrelim osebnostim, katerim gledališče s predstavljeno resnico nudi vir razmišljanja tudi po predstavi.

SKUPINE IZBRALE SEBI PRIMERNE TEKSTE

Igralci so se v posvetovanju s svojimi strokovnimi mentorji v vseh primerih odločili za tekste, ki so jim bili kos. O predlogah so se pogovorili, jih analizirali in obdelali že na poletnih gledaliških delavnicah. Probleme, ki so se jim zastavljali, so reševali kot skupina. Mentorji v večini primerov niso diktirali svojih pogledov in rešitev, temveč so mladim gledališčnikom stali ob strani kot svetovalci. Lotili so se naloge brez pretiranih ambicij; hotenje vsake skupine pa je bilo narediti najboljše.

MENTORJI USTVARJAJO NOVE LJUDI

V razmerah, kakršne vladajo na Koroškem, je vloga strokovnega mentorja povsem specifična. Pedagoško-metodološki pristop mora biti prilagojen, kar režiserjem iz Slovenije, ki že več let zahajajo na Koroško, dovolj dobro uspeva. Vživel so se v razmere, ki vladajo med koroškimi Slovenci in katerih ni mogoče vzporejati z onimi, ki vladajo na področju amaterskega gledališča v matični državi.

Pristop mentorjev je prilagojen, saj se zavedajo, da imajo opraviti z igralci, katere moremo imenovati „ljudje do-

bre volje“ in iz katerih na svojevtrsten način ustvarjajo nove ljudi.

MLADE SO PRIPRAVILI, DA SANJAJO RESNICO

Cilj vsakega gledališkega mentorja je, da varovance pripravi do tega, da se v svoje vloge vživijo do take mere, da gledalcu ne dajejo občutka naučenosti. Lahko bi rekli, da mladi gledališčniki na odru v živo sanjajo resnico; s tem pa dokazujejo, da so predstavo posvojili, da je njihova. Tako so sposobni podati tudi najbolj preprost tekst na način, da le-ta nekaj pove. Videti je bilo, da igralci verjamejo, kar govorijo.

PREJŠNJA VREDNOTA SPODBUJA NOVO

Naši amaterski gledališčniki so torej v okviru svoje dejavnosti osvojili pomembno stopnjo v razvoju koroškega ljudskega odra. Dojeli so, da je igra soustvarjalni proces, v katerem morajo sodelovati z dušo in telesom. KKZ pa jih pri tem delu spodbuja na svojstven in zelo učinkovit način, in sicer tako, da jim omogoča vsakoletna srečanja v okviru gledaliških delavnic. Tam se igralci in mentorji med seboj spoznavajo ter iz-

če še enkrat ponovimo, da vsaka skupina stremi za tem, da bi v okviru svojih zmoglosti dosegla najboljše.

MOTIV JE GLEDALIŠČE, KI JE V SLUŽBI JEZIKA

Nazadnje se moramo pomuditi še pri jeziku, ki je eno pomembnih izraznih sredstev vsakega gledališkega igralca, ne glede na to ali je na teater vezan ljubiteljsko ali poklicno. Strokovni mentorji, ki že nekaj let kontinuirano sledijo razvoju koroškega ljudskega odra, so na področju jezikovnega izražanja zaznali velik napredek.

Ne le, da gledalčevega ušesa ne zbodejo več dialektalne napake, marveč iz ust mladih igralcev „žvrgoli“ živ jezik. Slišati je ne naučen, temveč jezik slovensko govorečih. Tako se mladi koroški gledališčniki prvenstveno pri svoji dejavnosti posvečajo igri, saj jim jezik teče.

Za dosego odrske izreke je sicer potrebno vložiti še kar nekaj truda (izjema so Selani), dikcija pa je na splošno dosegla že kar zavirljivo raven.

POST SCRIPTUM

Z veseljem smo sledili igram različnih žanrov, ki so nam jih predstavili mladi, mlajši in najmlajši ljubitelji odrske umetnosti na Koroškem.

Vsem je bila skupna radoživost in zanos predstavitve. Do tu vse lepo in prav! Ko pa so se skupaj usedli nekateri igralci, voditelji skupin in strokovni mentorji, je tista sicer tako cenjena radoživost usahnila.

Namen zaključnega srečanja za mizo je bil pogovor, vsaj tako je pisalo na sporedu. Poslušali pa smo, skoraj bi lahko rekli, monologe posameznih mentorjev, v katerih je bilo sicer slišati veliko lepega in koristnega; žal pa nanje skoraj ni bilo odgovora ali odmeva.

Morda je domačim gledališčnikom zaprlo sapo, ker so poželi toliko hvale? Strinjamo se, pohvala je potrebna, saj spodbuja nadaljnje delo; potrebna pa je tudi konstruktivna kritika, ki pogojuje napredek.

menjujejo mišljenja in izkušnje. Tako lahko gradijo na že osvojenih vrednotah in hkrati polagajo temelje novim, kar jim tudi v glavnem uspeva. Nekateri mladinski odri so se na ta način že dokopali, lahko bi rekli, do „pravega“ gledališča (Gledališka skupina KPD „Planina“ iz Sel), spet druge so zelo blizu tej stopnji (Mladinska gledališka skupina SPD Radiše).

Na vse skupine pa ne moremo in ne smemo gledati z enako kritičnimi očmi, saj so si zelo različne po sestavi in strukturi igralcev, sicer bi bili krivični.

Na tem mestu ne bo odveč,

Mimi Malenšek

Pesnikov nokturno

Izdala Mohorjeva založba v Celovcu kot 47. zvezek Družinskih večernic, uredil Franc Kattinig, dipl. inž., opremila Mihaela Svetek, 370 strani, brošura. Slika na naslovni strani: portret dr. Franceta Prešerna koroškega slikarja Petra Markoviča.

Najprej: pisateljice Mimi Malenšek, avtorice romansiranih biografij o Trubarju, Hrenu, Gallusu, Ketteju, Murnu itd. ni treba priporočati, kakor priporočamo nove avtorje, ki si šele iščejo renome pri založbah. Ime Mimi Malenšek je zagotovilo za solidno pisateljsko delo, za katerim tičijo nepreštevne ure iskanja po virih, a tudi osebno dozoretje pisateljice, ki ni le spretna poročevalka, temveč iz njenega pisanja vedno privre tudi življenjska modrost izkušenega in nadarjenega človeka.

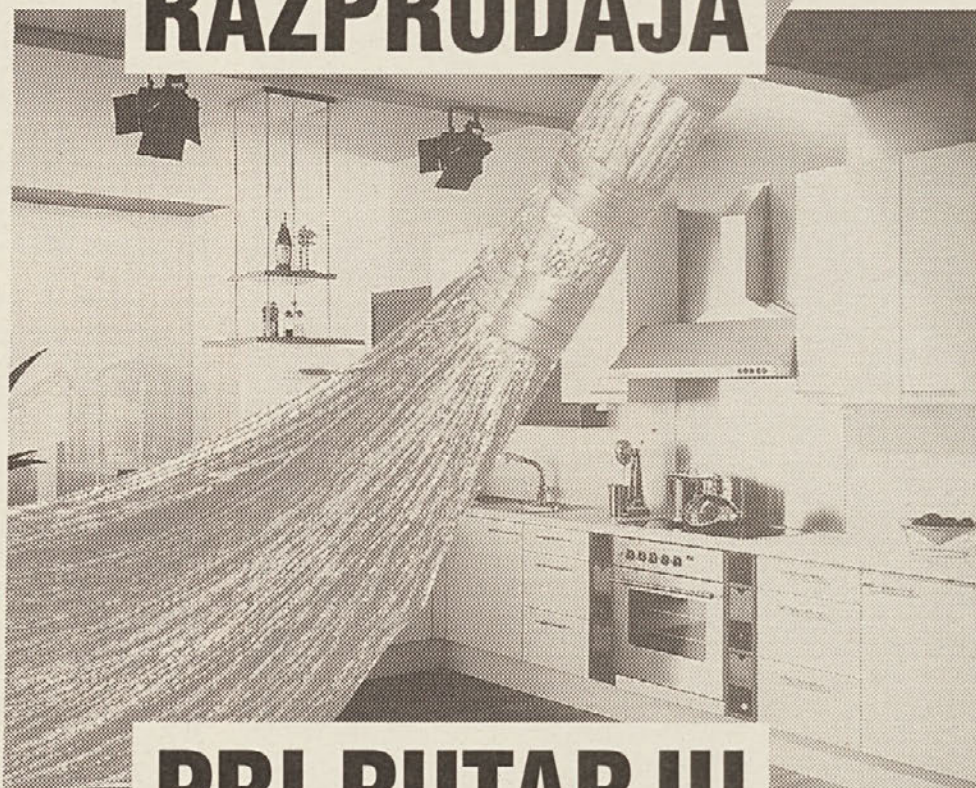
Zdi se mi, da je prav v času, ko je nova slovenska država naredila iz Prešernove Zdravljice nekakšno „malo ustavo“, slovensko državno misel in zamisel pa tako naslonila na Prešernov pesniški in človeški etos, za protitež treba na novo povedati zgodbo Prešernovega življenja, ki bo bolj realistična, kakor so bile dosedanje, sicer ne slabo napisane zgodbe Ilke Vaštetove, Antona Slodnjaka in drugih. Če naj se Prešeren zaradi „podržavljenja“ njegove čudovite pesmi ne spremeni počasi v državotvorno dogmatično okamenino, je treba obenem z apoteozo njegove velike misli dvigati tudi zavest o njegovi vsakdanji človeški revii, ki ni mogla biti drugačna, kakor je človeška reva vsakogar izmed nas v vseh človeških časih. In prav to je imenitno storila pisateljica Mimi Malenšek v svoji knjigi PESNIKOV NOKTURNO.

Roman Mimi Malenšek uporablja tehniko retrospektive. Pripoved je vpeta v zadnje mesece pesnikovega življenja, dejansko umiraja, v Kranju, kjer je malo pred smrtjo končno dobil samostojno advokaturu, ki pa jo je večji del lahko vodil le še iz svoje bolniške postelje. A kakor se na smrt bolnemu človeku misli naravno nenehno vračajo v preteklost, tudi v otroška leta, kolikor daleč seže spomin, tako se tudi v pripovedi Mimi Malenšek po tehniki spominskega vračanja počasi sklepajo niti pesnikovega življenja. Pred nami ni več romantični čudak, ki deli fige, temveč človek, ki ga je mogoče prepoznati, s katerim se je mogoče tudi v marsičem poistovetiti. Tudi Prešernovi prijatelji niso več romantični kerubi in serafi, ki bi jih Bog ustvaril samo zato, da bi dopolnili romantično podobo pesnika iz ponapoleonskega časa.

Pred nami je končno knjiga, ki se bere normalno, kjer verjameš, da ti nekdo pripoveduje zgodbo o resničnem človeku. To je največja vrlina v pisanju Mimi Malenšek. Ne kaže pa prezreti tudi njenega daru za detajl, njenih miselnih utrinkov, njenih duhovitih opazanj in opazk. To je delo zrele pisateljke osebnosti, ki ji ni treba imeti skrupuloznih težav z odločitvijo, da je popisala življenje človeka, ki ga Slovenci najbolj nesporno priznavajo kot svoje duhovno in umetniško vodilo, kakor tudi nesporno v svojem življenju gredo mimo tega vodila, kakor da ga nikoli ne bi bilo. Deloma je bilo to prezretje v vsakdanjem življenju olajšano tudi s privzdignjeno, romantizirano podobo Prešerna. To se lahko svetlika v višavah, ne moreš pa tega uporabljati za življenje...

Da je ta knjiga uzrla luč sveta prav v koroški založbi, ne more biti popolno naključje. Avtorica sama je po poreklu Korošica. Rodila se je v letu 1919 v Dobrli vasi. A na Koroškem je tudi veliko reči, ki spominjajo na pesnika. V Celovcu je delal advokatski izpit. Morda se bo kaka prihodnja generacija koroških Slovencev potrudila poiskati kraj Prešernove preizkušnje in tam postavila obeležje. Na Koroškem je pokopana pesnikova mati. Predvsem pa Koroška, danes bolj kot kdajkoli, potrebuje opozorilo na pesnika, ki je klical v spravo in kulturno občestvo vse Slovence, ne samo Kranjcev.

Vinko Ošlak

DO 21. 2. 1992
POSRAVLJAMO POHIŠTVO**RAZPRODAJA****PRI RUTARJU**

**CENE ZNIŽANE DO 60%!
IN POVRHU ŠE: BREZPLAČNA DOSTAVA!!!**

RUTAR RAZPRODAJA POHIŠTVO

Novo v Šentvidu

RUTAR
DOBRA VAS • BELJAK • ŠENTVID
CENTER

**Nova knjiga
dr. Rafka
Dolharja**

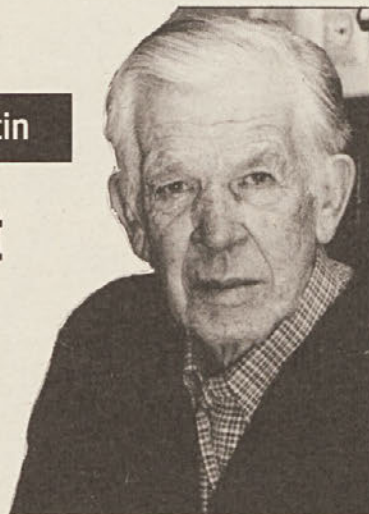
Dr. Rafko Dolhar, rojak iz Kanalske doline (na sliki desno), ni le ugleden politik, temveč tudi uspešen pisatelj. Doslej je izdal osem knjig. Zadnja — „Romanje v Julijce“ — je predstavil skupno s S. Venossijem pretekli teden v Žabnicah. Izvleček iz knjige „Romanje v Julijce“ bomo objavili v naslednjem NT.

GOST V NAŠEM TEDNIKU

Pripovedovanja in spomini 87-letnega Toman Partla, pd. Oštinovega očeta z Mač, prevzamejo kot živa knjiga. Razgledan kmet je kot mladi fant v Celovcu obiskoval šolo za obrtnike in se je izučil za mehanika. Kot deseti otrok, kateremu so pravili „destnjak“, se je podal sprva na Štajersko, nato v Ljubljano in potem še v Kanado. Na željo svojega očeta se je od tam, po daljšem razmišljanju, vrnil leta 1930 domov in prevzel kmetijo.

Toman Partl, pd. Oštin

„Kot mlad fant sem mislil, da me čaka cel svet“

S Tomanom Partlom se je pogovarjala Heidi Stingler

Toman Partl se je rodil 22. decembra leta 1905 v družini, kjer je bilo dvanajst otrok. Kot danes sam pravi, je imel v svojem življenju vedno srečo. Kot mlad fant se je izučil za mehanika in se je potem podal na Štajersko in v Ljubljano. Od tam se je vrnil domov, vendar le zato, ker pravi, da bi sicer v Ljubljani vse zapil, kar je zaslužil. Doma je vzel svoj kovček, ker je želel v Avstralijo.

„ODPOTOVAL SEM V KANADO, NE DA BI VEDEL, KAJ ME TAM ČAKA“

Ker pa je mati tako jokala, češ da je pot do Avstralije dolga šest tednov, se je Oštin odločil, da je šel le v Kanado, kamor je z ladjo potoval tri tedne. „Tam nisem imel nobenih znancev in tako nisem vedel, kaj me čaka. Kot mlad fant sem mislil, da me čaka cel svet. Ko sem po treh tednih vožnje na ladji izstopil v pristanišču v Montrealu, sem se streznil. Vse druge potnike so čakale družine ali pa znanci, jaz pa sem stal sam v pristanišču. Tam sem videl le tablo, na kateri je pisalo „Go west, young man!“ Tako sem preštel svoj drobiž, katerega sem imel še pri sebi, se vsedel na vlak in vozil dva dni in eno noč, da sem prispel v Saskatoon.

„PRVI TRENUTEK SEM MISLIL, DA SEM SE ZBUDIL IZ SANJ“

Končno sem prispel v Langenburg, kjer sem našel naselje, kjer so bili doma večinoma

Nemci. Prvi trenutek se mi je zdelo, da sem se v kinu zbudil iz sanj, ker sem zagledal majhno leseno hišico z napisom „Saloon“, farme, konje — pač tako kot to poznamo iz kavbojskih filmov. Tam sem imel srečo, da sem našel službo kot mehanik. Pozneje, ko je prišlo do gospodarske krize (črni petek 1929), sem delal na neki farmi, ki je imela 200 hektarjev, kjer sem cele dni sejal pšenico. Neštetokrat sem mislil na svojo mamo, kaj bi rekla, če bi me videla. Zvečer sem bil od dela tako utrujen, da bi me mama ne spoznala več.

„ŽIVLJENJE V TEM KRAJU JE BILO TEŽKO IN NEIZPROSNO“

Ker v tem kraju tudi ni bilo pitne vode, sem imel vedno le eno željo — da bi dobil le liter domačega mošta. Za tega bi tedaj delal cel dan. Življenje je bilo v tem kraju težko; neizprosne pa so bile tudi zimske temperature, ki so segale tudi 40° in 50° C pod ničlo.

Iz zahodnega dela Kanade se je Oštin zaradi tamkajšnje gospodarske krize podal v vzhodni del države v Calgary, kjer je ostal tri leta. Kot sam pravi, ni poznal domotožja; oči pa so se mu orosile vedno na sveti večer, ko je mislil na dom in si je želel, da bi bil lahko za nekaj ur pri družini. Nekega dne je dobil pismo od sestre, ki mu je sporočila, da je zbolel oče. „Mislil sem si, bolezen pride in tudi mine in se zaradi tega tedaj nisem vrnil domov.

Le nekoliko pozneje sem spet dobil pismo, tokrat materino, ki pa je imelo črn rob in sem vedel, kaj se je zgodilo. Mama mi je po tej poti sporočila, da je bila očetova želja, da se vrnem domov in prevzamem kmetijo. Po daljšem razmišljanju sem le vzel svoj kovček in se napotil domov. Tu sem se poročil in leta 1934 prevzel kmetijo. Danes sem vesel te odločitve, ker vem, da bom nekega dne lahko počival v domači zemlji,“ pripoveduje Oštin.

„KO POSTAJA ČLOVEK STAREJŠI, MORA TRENIRATI MOŽGANE, DA TI NE ODPOVEDO“

O umiranju ali smrti še dolgo ne more biti govora. Oštinov oče je s svojimi 87. leti še povsem čil in zdrav in kaže veliko zanimanje pravzaprav za vse, kar se godi po svetu. Pravi, da mora človek, predvsem ko postane starejši, trenirati možgane, da ne odpovedo. Tako Oštin z velikim zanimanjem prebira vsako čtivo, predvsem pa časopise. Spozna se na vseh področjih, bodisi glede političnega ali gospodarskega razvoja, prav tako pa tudi na športnem področju. Posebno se je vedno zanimal za boksanje in je vstajal tudi ponoči, da si je ogledal prenos boksarskega dvoboja.

„SLOVENSKA GIMNAZIJA JE BILA NAŠA VELIKA REŠITEV“

Z veliko zaskrbljenostjo pa

opazuje tudi razvoj slovenske narodne skupnosti. „Edina velika rešitev je bila Slovenska gimnazija, ki je omogočila, da se je naša mladina lahko izobraževala. Sam sem dobro poznal rajnega Tischlerja in reči je potrebno, da je bil to mož, ki je z ustanovitvijo te šolske ustanove največ napravil za razvoj naše narodne skupnosti. Skrbi me pa, da slovenski osrednji organizaciji ne moreta najti skupne govorice. To je problem, ki je prisoten že od leta 1945 dalje. Ob dejstvu, da so danes organizacije v finančni krizi, upam, da se bosta na primer združila oba slovenska časopisa, tako da bomo morda imeli nekega dne en kvaliteten časopis. Sicer pa obstaja še nevarnost, da ne bo več nobenega časopisa. Prav časopisi pa so sredstvo, s katerim imajo danes organizacije še edino povezavo s podeželjem,“ pravi Toman Partl.

„ZARADI PREPIROV SE NAMENOMA NISEM VKLJUČIL V NOBENO SLOVENSKO ORGANIZACIJO“

Ravno prepis med obema organizacijama je bil za Oština po drugi svetovni vojni vzrok, da se namenoma ni aktivno vključil ne v eno in ne v drugo organizacijo. Danes lahko s ponosom reče, da mu je kljub temu uspelo vzgojiti svoje otroke v zavedne Slovence. „Razen v eni družini danes na Mačah govorijo slovensko le še Oštinski otroci in vnuki in na to so tudi ponosni. Svojim trem otrokom je Oštin omogočil, da so se lahko dobro izobrazili. Sin Joži je zaposlen kot učitelj, od svojega očeta pa je podedoval tudi veselje do odkrivanja novega sveta. Osem let je bil v Guatemali, kjer je delal kot učitelj, pa tudi sicer vedno spet išče priložnost, da spozna nov košček sveta. Sina Tomija poznamo kot uglednega sodnika, ki uspešno dela v Borovljah na Okrajnem sodišču. Njemu pa je oče dal veselje do kmetovanja in marsikdo z velikim začudenjem opazuje, kako se mlada družina posveča delu na kmetiji, ker je to eden izmed redkih primerov, kjer ima človek občutek, da zna tudi mlajša generacija ceniti delo in vrednote svojih staršev.

Zbornik inštituta za
slovensko narodopisje
TRADITIONES
20-letnik

V četrtek, 30. januarja, je inštitut za slovensko narodopisje v Ljubljani predstavil jubilejni dvajseti letnik zbornika TRADITIONES (Izročila) in je povabil na tiskovno konferenco. Odzvali smo se tudi predstavniki iz Koroške in čestitali uredništvu ob jubilejni številki.

Sedanja urednica **mag. Mojca Ravnik** je na kratko uvedla v najbolj pomembne članke, ki so večinoma tudi za koroške bralce zanimivi. Tu je na primer obširen „Pogled na arhitekturo dvojezične Koroške“ arhitekta **prof. Petra Fistra**, ki v temeljiti znanstveni študiji odkriva razvoj kmečke arhitekture, uvaja v problem „slovenske“ kmečke hiše na Koroškem in ob vzporednem upoštevanju ohranitve starega in vključitve sodobnih elementov v današnjo gradnjo odpira pogled v prihodnost. V bolj poljudni, vsem razumljivi obliki je prof. Fister prikazal slovensko stavbarstvo na Koroškem v knjigi, ki je izšla v slovenščini in v nemščini pri Mohorjevi založbi v Celovcu.

Nič manj pomemben, priljubljen in znan ni akademik **dr. Niko Kuret**, ki mu v zborniku posvetijo duhovito voščilo ob 85-letnici. Sam objavlja zanimiv članek o obrednih obhodih Slovencev (na primer maska „košuta“, koledovanje, florijanovski obhodi, jurjevanje in obhodi kresnic) z razčlenitvijo slovenskega značaja in tujih vplivov v narodnih običajih.

NAŠ TEDNIK — Lastnik (založnik) in izdajatelj: društvo „Narodni svet koroških Slovencev“, ki ga zastopata predsednik dr. Matevž Grilc in osrednji tajnik mag. Marjan Pipp, 9020 Celovec, 10.-Oktober-Str. 25/III.

Uredništvo: mag. Janko Kulmesch (glavni urednik), Silvo Kumer (2. glavni urednik), Franc Sadjak (urednik), Marjan Fera (fotograf), vsi: 9020 Celovec, 10.-Oktober-Str. 25/III, Karl Sadjak (oglasni oddelek).

Tisk: Tiskarna Družbe sv. Mohorja, 9020 Celovec, Viktringer Ring 26. **NAŠ TEDNIK** izhaja vsak petek. Naroča se na naslov: Naš tednik, 10.-Oktober-Str. 25/III, 9020 Celovec; telefon uredništva, uprave in oglašnega oddelka 04 63 / 51 25 28. Telefaks: 0463/512528-22.

Letna naročnina: Avstrija 400,— šil.; Slovenija 85 SLT (mesečno); ostale jugoslovske dežele letno: 400,— šil., ostalo inozemstvo letno: 600,— šil., zračna pošta letno: 900,— šil., posamezna številka 10,— šil.; Slovenija: 25,— SLT.

SLOVENIJA: Sodelovanje z ADIT od 1. 1. 1992 ukinjeno. Rojaki iz Slovenije naročajo in odpovedujejo NT na naslov: NAŠ TEDNIK, 10.-Oktober-Str. 25/III, A-9020 Celovec, telefon 99 43 / 463 / 51 25 28.

So
gewinnen
Sie:

POROTHERM
10
HÄUSER
GEWINNSPIEL
WIENERBERGER

**3 Kupone za srečolov dobite pri
Vaših slovenskih zadrugah**

Zadruga pa Vam seveda tudi nudijo vrsto drugih proizvodov za gradnjo Vaše hiše, gospodarskega poslopja itd. Nadalje pa imate tudi pestro izbiro za kmetijske potrebščine kot npr. živila, gnojila itd.

Pridite, mogoče boste Vi zmagovalci hiše, zgrajene iz opeke „WIENERBERGER“!

PECA smučarski tereni
za celo družino

Krasne proge in zasnežene pokrajine najdete v zimskošportnem centru PECA. Proge so primerne tako za začetnike kot za profesionalce. Pet žičnic Vas privede v bleščeči gorski svet. Kot alternativo alpskemu smučanju Vam nudimo tudi tek na smučeh (nad 30 km dolga tekaška proga) ter drsanje na zaledenem Breškem jezeru (površina ledu znaša 3 hektarje). V dobrodošnih domačih gostilnah pa lahko dan, ki je bil poln doživljajev, prijetno zaključite.

INFORMACIJE dobite na Občinskem uradu
Bistrica pri Pliberku, tel. (04235) 2257

K razpravi o Pernthalerjevem modelu

Mislím, da gre tekoča razprava o Pernthalerjevem modelu deloma v napačno smer. Ne gre v prvi vrsti za vprašanje, ali so zastopniki obstoječih osrednjih organizacij v zadostni meri demokratično legitimirani ali ne. Gre za vprašanje, ali model koristi narodnosti pri uveljavljanju narodnostnih pravic ali ne. Treba je poudariti, da nam more ureditev slovenske narodnosti na Koroškem kot pravni subjekt edinole koristiti, ker razbremenjuje posameznika pri izterjanju manjšinskih pravic in omogoča uveljavljanje kolektivnih narodnostnih pravic.

Javnopravna korporacija (avtonomno zastopstvo) bi moglo zastopati narodnost v celoti ter njene pripadnike tudi pravno in ne samo politično ali moralno, kakor delajo to doslej razna privatna društva. Za finančno plat bi bila odgovorna javna roka. Ne morem razumeti, zakaj se nekateri pripadniki narodnosti branijo tega modela. Postavljajo druge interese nad narodnostne?

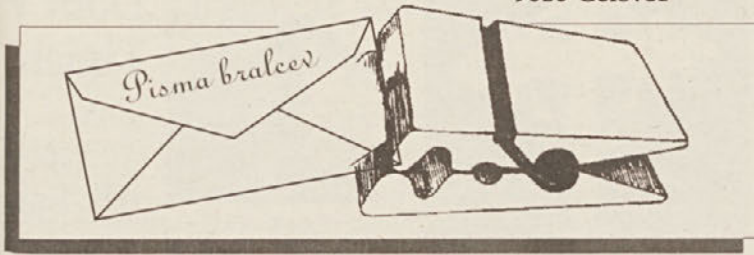
Joza Picej
(pravni krožek KSSŠD)

**Koroški Slovenci in
njihov parlament**

Pred kratkim sta bila v Celovcu dva občna zbor. Na novo so ustanovili zastopstvo koroških Slovencev v SPÖ, pa tudi ZSO je dobila nov odbor. Veliko upanje, da bo SPÖ podprla zastopstvo Slovencev na Koroškem deželnem zboru, se je izjalovilo. Ker člani SPÖ ne smejo kandidirati na kakšni drugi listi — tudi za občinski svet ne. Ne bo se dosti spremenilo! ZSO bi se morala spremeniti v levo politično stranko koroških Slovencev ali pa v stranko Slovencev pri GAL. SPÖ in ZSO kot organizaciji pač nočeta vzeti na znanje, da je uspešna EL trenutno edino demokratično izvoljeno zastopstvo koroških Slovencev — čeravno ga niso volili vsi Slovenci — zavedni in nezavedni. Če bi bil NSKS, ki je oče EL, samo politična organizacija, bi se iz nje izoblikovala koroška Slovenska stranka. Potem pogrešamo samo še Slovence, ki so včlanjeni v FPÖ.

Nam, ki živimo na podeželju — na terenu — večkrat očitajo, da nimamo pregleda nad celoto zgoraj. Zagotovo drži, da so skoraj vsi naši akademiki — če so sploh na Koroškem — v Celovcu in nastaja tam nekaka kasta — ki je pa tudi deljena. Medtem ko narod ne more razumeti, zakaj moramo imeti zdaj že tretjo „pi-

... pisma bralcev ...

P.n.
Naš tednik
10. Oktoberstr. 25/III
9020 Celovec

sarno" namesto ene skupne centrale, v kateri bi sodelovali vsi.

V povojni dobi, ko je v SFRJ vladal komunizem in se na Koroškem nismo prizadevali za narodnost, temveč za „napredek“, za katerim se je skrival komunizem in so bili razni „zastopniki“ Slovencev plačani od teh, je bilo razumljivo, da nismo dosegli delovne skupnosti vseh Slovencev. Divide et impera! — smo vzeli na znanje in politične stranke so to delitev odobravale. Tudi SPÖ, katero je volila večina Slovencev.

Po nazivu je NSKS brez spremembe imenoval skupno zastopstvo koroških Slovencev, medtem ko ZSO niti po pravilih ne more zastopati koroških Slovencev, temveč samo slovenske organizacije, torej celo NSKS in seveda tudi SGZ — katere pa niti priznati noče. Čeravno je bil potem te v Trgovsko zbornico izvoljen kot predsednik gremija za zunanjo trgovino Slovenec (dipl. trg. Jože Habernik). Pri tem je potrebno upoštevati, da niti člani FWV — ki je gospodarska organizacija najmočnejše stranke — niso dosegli tako velike funkcije. Pri dobri volji in sedaj brez komunistične diktature moremo končno priti do skupnega parlamenta koroških Slovencev ali avtonomnega zastopstva. Kakor je iz tega vira predlagal Pernthaler, sta to edina koncepta, ki bi lahko zajela vse koroške Slovence in njim naklonjene osebe, in sicer ne glede na to, kateri politični stranki se te osebe priznavajo. Seveda ta parlament ne more biti politična stranka, ki bi kandidirala v Deželni zbor — temveč bi njen predsednik ali zastopnik moral dobiti svetovalno pravico v Deželnem zboru; temu parlamentu bi morala služiti tudi uradna pisarna, katero vodi dr. Apovnik.

Na posvetovanju pri deželnem glavarju in na seminarju v Železni Kapli je ostalo predvsem odprto, kako izvesti tajne volitve v ta parlament.

Če je že vlada nekako pripravljena financirati ta parlament, ne moremo pričakovati, da nam ga bo tudi vsilila; in če bi to bilo celo nam v prid, je gotove skupne

stvari sabotirale. PKS — je zastopstvo koroških Slovencev, četudi se del teh priznava k multikulturalnosti in četudi se ne bodo vsi poslužili te pravice.

Desetletja sem predlagal, da se v naš parlament, imenoval sem ga zbornica koroških Slovencev, voli istočasno kot v občinski svet ali v Deželni zbor. Ne leva ne desna stran nista imeli ušes za skupno zastopstvo. Šele ko je Urad deželne vlade dal po mojem konceptu izdelati Pernthalerju nadrobno izdelan predlog, se je NSKS priključil temu načrtu, medtem ko ga je ZSO smatrala za neizvedljivega. Ne vem, ali bo v novem odboru ZSO dovolj ljudi, katerim je skupno zastopstvo več kot stalni spori.

V upanju, da bom dočkal dan, ko bomo imeli koroški Slovenci svoj parlament, ponavljam tu bistvene stvari, ki so za to potrebne:

1. Volja zastopnikov EL, NSKS in ZSO, da dobimo koroški Slovenci nadstrankarsko oz. skupno zastopstvo!

2. Za ta parlament imajo volilno pravico vsi Korošci, ki znajo vsaj toliko slovensko, da razumejo, za kaj gre — ako je poslovni jezik samo slovenski.

3. Kandidira lahko vsak, ki ima volilno pravico, se priznava k slovenski narodnosti in ga podpre vsaj 38 volilnih upravičencev, in sicer ne glede na to, ali kandidira sam ali na skupni listi.

4. Parlament ima 19 poslancev in enako število namestnikov.

5. Voli se tako, da ima vsak volilec 19 točk, katere razdeli po mili volji na kandidate, ne glede na to, na kateri listi kandidirajo. (Ako označi manj kot 19 oseb, ni uporabil celotne pravice. Ako označi več kot 19, so presežni glasovi neveljavni, in sicer se črtajo oni, ki so bili oddani mlajšim.)

6. Volitve se izvedejo pismeno — po pošti (s tajnostjo takšnih volitev imamo izkušnje pri Trgovski zbornici).

7. Izvoljene so osebe, ki dobijo največ glasov — isto velja za namestnike.

8. Tako izvoljeni parlament izdelava končno veljavni statut za PKS, ter izvede vse potrebne

ukrepe za izvedbo tega.

Seveda obstaja načrt, kako ugotovimo, kdo ima volivno pravico in kako ostane to tajno, kako se štejejo glasovi itd. Gotovo bodo morali vzeti celo zadevo v roke funkcionarji EL, ker so letem Slovenci izkazali največje zaupanje.

Kom. sv. Franc Rutar,
Dobrla vas

Nekaj več objektivnosti!

V 3. številu Našega tednika z dne 24. jan. je objavljen nekakšen zgodovinski pregled SPD „Jepa-Baško jezero“ ob njegovi 70. obletnici, ki je delno zelo površen in vsebuje nekaj napak. Ker je bilo slišati na ta račun kritike tudi s strani še živečih prič ali vsaj dobrih poznavalcev, naj bo tukaj navedenih nekaj popravkov in dodatkov.

Izobraževalno društvo „Jepa“ na Pečnici, kot se je spočetka imenovalo, je delovalo tudi pri Hajnzelnu v Ledincah. Iz odstavka: „Prve aktivnosti društva so bile izjemoma igre kot na primer „Divji lovec, „Deseti brat“ . . . itd., ni razbrati pravega smisla. Res je, da so igre spočetka bile glavna dejavnost, teh pa je bilo kar precej. Zaradi nekkih pomankljivosti se je društvo presešilo v Loče; igre in podobne prireditve so bile v Žihrovem sadovnjaku na prostem, le provizorični oder je bil pod streho. Po vojni, že 1946. leta, je resda mladina (posebno Pojecovi fantje) priskočila na pomoč, a temeljni kamen so postavili v glavnem nekdanji igralci z igro „Deseti brat“; delo pa je nadaljevala mladina. Začetek moškega zbora sega vsekakor že v leto 1954. Pobuda je prišla s strani pevcev samih, vodenje „Baških fantov“ (tako so se imenovali) je prevzel Šimej Triessnig. V tej sestavi so imeli že l. 1959 snemanje na radiu; gostovali so doma, v sosednjih krajih ter po Sloveniji; kot taki pa so peli tudi pri združenih zborih „Rožanskih fantov“. Zaradi preobremenjenosti Šimeja Triessniga, je prehodno za zbor skrbel tudi rajni Martin Ressmann, pd. Tratnik, dokler ga končno ni prevzel mag. Aleš Schuster. Tamburaši imajo brez dvoma velike zasluge pri društvenem delovanju; resnici na ljubo pa je potrebno tudi omeniti, da je ansamblu pomagal na noge Hanzl Gabriel iz Št. Janža s svojim strokovnim znanjem. Tudi pomoč tamburašev „Emone“ iz Ljubljane ni omenjena. Prostora ni ne za nekaj obstoječi otroški zbor ne za kvintet „Jepa“, ki sta delovala v okviru društva. Še obstaja in kar uspešno deluje mladinska

skupina iz Ledinc, ki ni omenjena nikjer. Lepo, celo povečano, je prikazana slika kuharskega tečaja iz leta 1930 v Ločah, zato pa podnapis potvarja dejstva. Omenjeni tečaj namreč ni vodila Milka Hartman, ampak Marica Krištof (in ta je na sliki!); na njeni desni ni predsednik Rehsmann, marveč drugi soustanovitelj, znani šolnik Franc Aichholzer (pozneje mož Krištofove Marice).

Je vse to (in še več) potrebno? Ni namreč prvič, da so podnapisi površni, jezikovno netočni; skratka pogrešamo skrb za pravo in objektivno poročanje, kajti bralec ima pravico do kar najbolj stvarnih informacij.

Franc Černut, Loče

Prošnja na dr. Inzka

Zelo sem bil razočaran, ko sem najprej bral v časopisu in nato še slišal v radiu, kakor dr. Inzko nasprotuje sedanji politiki NSKS. Kot dolgoletni občinski odbornik, ki mora vsakih šest let stopiti pred volilce in podati obračun o svojem delu, dobro vem, kako pomembno je, da ljudje sami izvolijo svoje zastopnike. Zato pozdravljam avtonomno zastopstvo in da se spremeni volilni red tako, da bomo lahko Slovenci izvolili svojega zastopnika tudi v deželni zbor.

Dr. Inzka prosim, da se kot nekdanji predsednik NSKS zavzame za to, kar si ljudje na podželu resnično želijo.

Jože Urank, Encelna vas

Ko bi bilo res . . .

. . . športno uredništvo NT vsako leto izbere športnika leta. Uredniki za kulturni in gospodarski del NT pa hočejo dokazati, da Slovenci nismo le športen narod, ampak tudi kulturni in gospodarsko uspešni. Zato lahko konec leta pričakujemo, da bo NT med kulturniki iskal *pevko* in *pevca leta*, *igralca* in *igralko leta*, med člani SGZ pa seveda tudi *nadpovprečnega gospodarstvenika*. Glasbena šola bo seveda organizator izbora *najboljšega slovenskega glasbenika* in *najboljše pevsko-glasbene skupine* na Koroškem. Pri ORF pa bodo izbrali najboljšega slovenskega *napovedovalca*, ki govori najlepšo slovenščino.

. . . ker se Slovenci radi ponášamo, kako se nesebično žrtvujemo za svoj narod, bi radi tudi uradno zvedeli, kdo so ti ljudje. Tako bomo po izbiranju *idealista leta* zvedeli, kdo za svoje delo v prid slovenskega naroda še ni dobil ne materialnega plačila ne moralnega zadoščanja, ker se mu je zdelo, da je oboje izpod njegove časti.

O. Č., Celovec

T
A
T
E
D
E
N
V
R
A
D
I
U**PETEK, 7. febr.**

Magazin novih knjig.

SOBOTA, 8. febr.Od pesmi do pesmi —
od srca do srca.**NEDELJA, 9. febr.**6.30—7.00 Dobro jutro na
Koroškem. — Duhovna
misel (žpk. F. Hudl).
18.10—18.30: Dogodki in
odmevi.**PONED., 10. febr.**Mesto športa v življenju
slovenske narodne skup-
nosti na Koroškem (dis-
kusija).**TOREK, 11. febr.**Partnerski magazin: Alko-
hol — problem?**SREDA, 12. febr.**Glasbena sreda.
Večerna: Prešernova
proslava.**ČETRTEK, 13. febr.**

Rož — Podjuna — Zilja.

**Dober dan,
Koroška****NEDELJA,
9. 2. 1992, 9.30—9.50**
predvidoma
z naslednjimi prispevkiPrešernova proslava osred-
njih kulturnih organizacij v
CelovcuPrešernova nagrada za
tržaškega pisatelja Borisa
PahorjaV kakšno prihodnost stopa
tovarna ELAN na BrnciRazstava risb dijakov Slo-
venske gimnazije in literarni
večer v TinjahOdpri so razstavo „Planine
v sliki“

Judo-klub v Pliberku

RADIŠE**KONCERT OKTETA SUHA**Čas: v soboto, 22. 2., ob 19.30
Kraj: v Kulturnem domu na Radišah**Prireditelj:**Slovensko prosvetno društvo
„Radiše“**„Evropska dediščina je
njena raznolikost“**Kakšno mesto imajo jezikovne manj-
šine v novi Evropi? Južna Koroška
in Južna Tirolska dobivata vedno
večji pomen.**TOREK, 11. FEBR. 1992, ob 19.30**
v Domu v TinjahPredavanje v nemškem jeziku: dr.
Peter Jankowitsch, državni sekretar
za integracijo in za sodelovanje pri
pomoči deželam v razvoju.Univ. prof. dr. Andreas Kohl, poslanec
v državnem zboru in zunanje-politični
govornik Avstrijske ljudske stranke
(ÖVP)Vodja diskusije: dv. sv. prof. dr. Regi-
nald Vospernik, podpredsednik Feder-
alistične unije evropskih narodnih
skupin (FUENS)**ŠT. JANŽ**Slovensko prosvetno društvo Št. Janž
razpisuje VIDEO-snemanje predstave
MRTVO OZNANILONajboljši posnetek bo ocenila in nagradila
žirija strokovnjakov.Interesenti naj se za podrobnejše informa-
cije javijo Hanziju Weissu, tel. 04228/
2301.**CELOVEC****RAZSTAVA — „Sodobni lesorezi iz Slove-
nije“ (Štefan Galič, Lendava)**Čas: do 22. 2. 1992, od torika do petka
od 10. do 12. ure in od 15. do 18. ure
Kraj: Galerie H-Punkt, Salmstraße 4, v
Celovcu**DON BOSKOVA PROSLAVA**

Čas: 7. februarja

Kraj: v Modestovem domu

Sporod: ob 18. uri maša s škofom dr. Ego-
nom Kapellarijem;
ob 19. uri zakuska;
ob 20. uri proslava —
predstavitve glasbene, filmske in odrske
dejavnosti.

Prisrčno vabljeni!

**ŠT. RUPERT
PRI VELIKOVCU****KONCERTNA URA S KITARO IN HARFO**Ulrike Mattanovich — Celovec/Moskva
Danko Jukič — Zagreb

Čas: nedelja, 23. 2., ob 14.30

Kraj: Dvorana šolskih sester v Št. Rupertu
pri Velikovcu**Prireditelj:** Prosvetno društvo LIPA v Ve-
likovcu

Ne zamudite te priložnosti!

Interni nastop Glasbene šole

Društvo „Glasbena šola“

Oddelek Borovlje:

petek, 7. 2., ob 19. uri v društveni sobi v Borovljah

Oddelka Pliberk-Vogrče:

petek, 7. 2., ob 19. uri v Posojilnici v Pliberku

Oddelek Sele:

sobota, 8. 2., ob 19. uri v farnem domu v Selah

Oddelka Sveče in Št. Janž:

sobota, 8. 2., ob 19. uri v galeriji Gorše

Oddelek Bilčovs:

sreda, 12. 2., ob 18.30 v ljudski šoli Bilčovs

Oddelka Št. Primož in Dobrla vas:

sreda, 12. 2., ob 19. uri v Kulturnem domu v Št. Primožu

Oddelek Št. Jakob:

sobota, 15. 2., ob 16. uri v društveni sobi v Št. Jakobu

Oddelka Šmihel in Globasnica:

sobota, 15. 2., ob 19. uri v farnem domu v Šmihelu

Zaradi izrednega zanimanja
PONOVITEV
v petek, 14. februarja,
ob 20. uri,
pri Tišlerju v Št. Janžu**OBIRSKO****V. MEDNARODNI FESTIVAL HARMONI-
KARJEV**

Čas: v nedeljo, 23. 2., ob 14. uri

Kraj: v gostilni Podobnik v Beli pri Železni
Kapli**Nastopajo:** poleg harmonikarjev iz Slove-
nije, Štajerske in Koroške bo še nastopil
svetovni prvak Ferdi Reiter in ansambel
„Original Fladnitzer Bergland-Trio“**Prireditelj:** Alpski klub „Obir“ na Obir-
skem**ŠT. JAKOB**Združenje staršev na Višji šoli v Št. Petru
vabi na**1. PLES VIŠJE ŠOLE**

Čas: v petek, 14. 2., ob 20. uri

Kraj: v farnem domu v Št. Jakobu

Za ples igra: ansambel „DRAVA“**Vstopnina:** prostovoljni prispevki**BILČOVŠ****JEZIKOVNI TEČAJ**

Slovenščina I in II

od ponedeljka, 17. 2., do petka, 21. 2.,
od 14. do ca. 21.30 — **INFO:**
04228/2692. — KUKO 9072 Bilčovs 6**HODIŠE****HODIŠKI PLES**

Čas: sobota, 15. 2., ob 20. uri.

Kraj: pri Habnarju v Plešerki

Zabava vas: sekstet Šibovnik iz Slovenije**Sodelujejo:** Volkstanzgruppe Keut-
schach, Hodiški oktet. Bogat srečolov!**Prireditelj:** Slovensko prosvetno društvo

„Zvezda“ v Hodišah

SODALITAS**Dom v
Tinjah**Telefon:
(0 42 39) 26 42
9121 TinjeOd petka, 7. febr., ob 18. uri do nede-
lje, 9. febr., do 13. ure**Dnevi meditacije za maturantke in
maturante „ZRELOSTNI IZPIT —
NOV IZZIV ZA MOJE ŽIVLJENJE?“**
Vodi: Janez Tratar, Dobrla vasv soboto, 8. febr., od 14.30 do 19. ure
**Literarni popoldan: F. M. DOSTO-
JEVSKI (1821—1881), nem.****Predavatelj:** univ. prof. dr. Rudol-
f Neuhausner, Celovecod ponedeljka, 10. febr., od 9. ure do
petka, 14. febr., do 17. ure
**NEMŠČINA ZA SLOVENCE — jezi-
kovni tečaj za udeležence z nekim
začetnim znanjem nemščine**
Prireditelj: Katoliška prosveta, Dom v
Tinjah in Delavska univerza Celjeod ponedeljka, 10. febr., od 10. ure do
srede, 12. febr., do 20. ure
**SEMINAR ZA TURISTIČNE
SPREMLJEVALCE iz Slovenije, ki
vodijo po Koroški in Avstriji**
Prireditelj: Katoliška prosveta,
Dom v Tinjah in Delavska univerza
Celje**Vodstvo seminarja:** Vinko Olak in
Jože Kopeinig**ŠT. PRIMOŽ****20. PLES DANICE**

Čas: v soboto, 8. februarja, ob 19.30

Kraj: Kulturni dom „Danica“ v Št. Primožu

Igra: ansambel Braneta Klavžarja

Prireditelj: Slovensko prosvetno društvo
„Danica“ Št. Primož**PLIBERK****KONCERT**

Čas: v nedeljo, 23. 2., ob 19.30

Kraj: Hotel Breznik

Prireditelj: MePZ „Podjuna-Pliberk“

Igra „Trogovina“ (Jeaninne Worms)

Čas: v soboto, 15. 2., ob 19.30

Kraj: v farni dvorani v Pliberku

Nastopa: mladinska gledališka skupina
KPD „Planina“ Sele**Prireditelj:** Katoliška mladina Pliberk**CELOVEC, BELJAK
„KOROŠKA POJE“**20 let osrednje pevske revije, 90 let
rojstva Milke Hartmanove, 100 let rojst-
va Luke KramolcaČas: v nedeljo, 8. 3., ob 14.30 v Domu
glasbe v Celovcuv nedeljo, 15. 3., ob 14.30 v Delavski zbor-
nici v Beljaku (Arbeiterkammer, Kaiser-Jo-
sef-Platz)**Nastopajo zbori iz Roža, Podjune, Kanal-
ske doline, Primorske in Slovenije.****Prireditelj:** Krščanska kulturna zveza**KONCERT
skupine „PROFIL“**

Čas: v soboto, 22. 2., ob 20. uri

Kraj: pri Seherju v Velinji vasi

Nastopajo: Martin Hedenik — flavta;

Richard Peterl — kitara; Dieter Petritz

— kitara; Roger Kurasch — bas;

Klaus Lippitsch — tolkala.

VIŠJA ŠOLA ZA GOSPODARSKE POKLICE V ŠT. PETRU

VPISOVANJE

v Višjo in v Gospodinjsko šolo bo letos med 17. in 29. februarjem.

Možnost izobraževanja na dveh šolah:

Gospodinjska šola je namenjena 9. šolskemu letu in je močno življenjsko orientiran zaključek obveznega šolanja. Zato daje poseben poudarek praktičnim predmetom: Računalništvu, Obdelavi besedil, Kuharstvu in strežbi, Gospodinjstvu, Predelavi tekstilij.

Višja šola za gospodarske poklice vodi v petih letih do mature in s tem odpre pot na Pedagoško akademijo in na vse univerze. Možen pa je seveda tudi neposreden vstop v poklicno življenje v številnih turističnih, trgovinskih, bančnih, pisarniških ipd. službah.

Pogoji za sprejem: uspešno zaključena 8. šolska stopnja na ljudski šoli, glavni šoli ali gimnaziji. Vsaj osnovno znanje obeh deželnih jezikov. Za Višjo šolo sprejemni izpit, ki bo 8. julija 1992 na šoli.

Prijave so možne osebno v šolski pisarni, po pošti ali po telefonu. Tiskovine za prijavo so na razpolago v šolski pisarni ali pri poklicnem svetovalcu na šoli. Izpolnjene prijavnice oddajte ali pošljite vsaj do 29. februarja 1992. Priložite originalno polletno šolsko obvestilo ali od ravnatelja potrjen prepis.

Financiranje: Učenci so deležni istih državnih podpor kot na vseh tovrstnih šolah. Podrobnejše informacije vsak čas posreduje vodstvo šole.

Naslov: Višja šola za gospodarske poklice, Št. Peter 25, A-9184 Št. Jakob, tel. 04253/2750

dr. Janko Zerzer, vodja šole

STROKOVNA KMETIJSKO GOSPODINJSKA ŠOLA

v Št. Rupertu v Velikovcu

sporoča staršem in dekletom, da sprejema za šolsko leto 1992/93 učenke v

STROKOVNO KMETIJSKO-GOSPODINJSKO ŠOLO.

V šoli je pouk v obeh deželnih jezikih. Šolo lahko obiskujejo dekleta že v 9. letu obveznega šolanja.

Pogoja za sprejem sta dovršena 8. šolska stopnja in vsaj delno znanje slovenskega jezika.

V slučaju, da učenka 8. šolske stopnje ni dovršila, je v šolo lahko sprejeta s sprejemnim izpitom.

Ob danih pogojih dobijo učenke državno podporo!

Namen šole je predvsem poglobljanje dosežane izobrazbe. Šola pa je nadvse primerna tudi za dekleta, ki si želijo ustanoviti lastno družino in zato razširiti in poglobiti znanje v šivanju, kuhanju in vodstvu gospodinjstva.

Ker se v šoli polaga posebna važnost na spretnost v kuhanju, šivanju, ročnem delu in razne tehnike na likovnem področju, se dekleta usposobijo tudi za samostojno vodstvo gospodinjstva in kmečkega turizma. Šola daje tudi dobro podlago za uspešnejši uk v različnih poklicih.

ZA ŠOLO SE LAHKO PRIJAVITE VSAK ČAS!

Nadaljnje informacije dobite pri vodstvu šole, 9100 Völkermarkt, Klosterstr. 2, tel. 04232/3896.

„Jezikovne počitnice“, ki stanejo za tritedensko bivanje v Novem mestu šil. 3800,— (in potni stroški), nudijo:

- tri ure pouka dnevno (razen v soboto in nedeljo)
- skrbno izdelan učni program, prirokrojen potrebam otrokom
- polno integracijo v vestno izbrano družino z otroki v isti starosti
- ves čas tečaja oskrbo in pomoč našega spremljevalca
- spoznavanje dežele in ljudi na kratkih izletih
- možnosti za šport in razvedrilo, srečanje z mladimi ljudmi

JEZIKOVNE POČITNICE

ponudba za otroke od 10. do 16. leta

Novo mesto

od 19. 7. do 9. 8. 1992

Organizacija:

Posebej še opozarjamo na dejstvo, da je tečaj namenjen otrokom z osnovnim znanjem slovenščine in da so prijave začetnikov nesmiselne.

Ker sprejmemo za posamezne skupine kvečjemu 8 učencev, je število udeležencev omejeno in bomo prijave upoštevali v vrstnem redu.

Če se zanimate za „Jezikovne počitnice“, se obrnite na Krščansko kulturno zvezo in zahtevajte podrobnejše informacije.

Naš naslov:

10.-Oktober-Straße 25, 9020 Celovec,
telefon: 0463/516243

SPD „ZARJA“ v Železni Kapli in SPD „VALENTIN POLANŠEK“ na Obirskem vabita na

PRIREDITEV OB SLOVENSKEM KULTURNEM PRAZNIKU

v soboto, 8. februarja 1992, ob 19. uri
v farni dvorani v Železni Kapli

Sodelujejo:

Dragica Kovačič — sopran (Mariborska opera)

Minka Veselič — plesalka

Renata Neuwirth — klavir

Trobilni kvintet mladih iz Maribora

Igralska skupina SPD „Zarja“

Drugi del bo oblikoval Suški oktet

Slavnostni govor: Horst Ogris

Kmečka izobraževalna
skupnost (KIS) /
Bäuerliche Bildungs-
gemeinschaft Südkärnten

Telefon + faks
04 63 / 38 24 38

Delaj reklamo za neposredno prodajo!
(Wirb oder stirb!)

predavanje + film + diapozitivi s KIS in DI Marijo Hofer; kmetijska zbornica

Čas: v četrtek, 6. februarja 1992, ob 19.30

Kraj: Gostilna „JUENNA“ v Čepičah (Globasnica)

O čem se bo govorilo?

- Želje odjemalca
- Kako najdem trg za svoje pridelke?
- Kako postrežem odjemalca?
- Kaj prodam še s pridelkom?

Prireditelj: Kmečka izobraževalna skupnost, Dr.-Joško-Tischler-Park 1 v Celovcu

KRATKI ŠPORTNI NOVICI

Povabili v Albertville
in Barcelono

V drugi polovici januarja je Slovenski olimpijski komitej, na čelo katerega so izvilili mag. Janeza Kocijančiča, dobil sporočilo Mednarodnega olimpijskega komiteja, da jo njegova posebna komisija, v kateri je bil predsednik Juan Antonio Samaranch, sprejela med svoje člane. Slovenski športniki so bili tako uradno povabljeni na 16. zimsko olimpijske igre v Albertville ter na 25. olimpijado v Barcelono.

Za državo Slovenijo je sprejem med člane mednarodne olimpijske družine izreden in prvovrsten dogodek.

T. B.

Je v dobri formi -
Gerhard Matschek

Potek igre je bil podoben kriminalki znanega Alfreda Hitchcocka, kajti do zadnje točke sta si bili ekipi enakovredni. Dobljani so sicer prvi niz jasno dobili, v drugem in tretjem nizu pa so gostje zaigrali znatno bolje (predvsem njihov legionar iz Brazilije je delal Dobljanom velike težave) ter oba niza dobili. Četrti niz so zopet zmagali Dobljani, tako da se je morala tekma nadaljevati z „Running score“ ali s petim in odločilnim nizom, kjer vsaka napaka prinese tudi točko. Ta, peti niz, pa ni bil za gledalce s slabimi živci; tako napeto sta se namreč borili ekipi za vsako točko. Ob začetku je izgledalo, da bodo Dobljani zopet podlegli nasprotniku v petem nizu. Ta je namreč vodil že s 7:2. Nato so ponovno Dobljani točkovali ter izboljšali rezultat samo še na 12:14. Prav v tem času so številni gledalci v dvorani v Št. Pavlu izredno močno podpirali domačine (takega vzdušja med gledalci Dobljani še niso do-

Dob - Aspern: nič za slabe živce

Odpirajo se vrata v 1. ligo

Izredno napet potek igre 3. kola kvalifikacijske tekme med Dobom in Aspernom. Šele v petem in odločilnem nizu so si Dobljani zagotovili prvo zmago v kvalifikaciji (3:2).

živeli). S strani gledalcev dodatno okrepljeni so Dobljani dobili naslednje štiri točke, ki so hkrati pomenile prvo zmago v kvalifikaciji.

Z zmago so se Dobljani uvrstili na četrto mesto na tabeli, ki naj bi zadostovalo za povzdig v prvo ligo. Vendar Dobljani še nečejo računati s tem; zanje je pomembna naslednja tekma, za katero velja popolna zbranost.

SK Zadruga Dob - Aspern 3 : 2
(17:15, 12:15, 12:15, 15:12, 16:14)

Tabela:

Hypo VBK	3	3	0	9:3	6
Enns	3	3	0	9:3	6
Gleisdorf	3	1	2	6:6	2
Dob	3	1	2	5:7	2
Aspern	3	1	2	5:7	2
Innsbruck	3	0	3	3:9	0

Že 4. mesto zadostuje za povzdig v 1. ligo

Avstrijska odbojarska zveza je sklenila, da bo v naslednjem prvenstvu razširila prvo ligo na 8 moštev. To se pravi, da je prvim štirim ekipam iz kvalifikacijskega turnirja dovoljeno sodelovanje v prvi ligi (prej samo 2). Dobljanom se vedno bolj na široko odpirajo vrata v najvišjo avstrijsko odbojarsko ligo.

Proti Innsbrucku imajo račun še odprt

Vsem igralcem je še v spominu tekma za avstrijski pokal proti Innsbrucku, katero so Dobljani nesrečno izgubili. Ker je ekipa po zadnji tekmi zopet v izredni „formi“, je trener Golob o uspešni igri v Innsbrucku prepričan.

Beljak - Dob II 0 : 3
Ženske: Št. Vid - Dob 2 : 3

Slovensko kulturno društvo
Globasnica

vabi na kegljanje za

PODJUNSKI POKAL

na kegljišču gostišča
Juenna pri Globasnici

Čas: od 13. do 23. 1992

Čakajo lepe nagrade!

ASKÖ Globasnitz - Globasnica

GŠNAS

Šoštar - 22.2.1992

Beginn / začetek: 19.06 h

ERNSCHUC

Vgm HBI Alberto Sadjakar

1. fice: Paolo Novnik

2. fice: Anzej Greiner

Vorstandsmittglied: Roberto Nzen

Kartenpreis / cena vstopnice : 19,92 ÖS

Užnik - s krajšimi smučmi navzgor

Očividno Danijel Užnik res nima sreče. V soboto je zasedel le 5. mesto, v nedeljo pa je tik pred ciljem nesrečno padel (po prvem teku je bil najhitrejši v skupini šolarjev).

Pretekli konec tedna so se mladi smučarji Št. Janža udeležili kar treh smučarskih tekmovanj. V soboto je bil na Emberger Almu veleslalom za šolarski pokal, kjer so dosegli le skromne rezultate. Verjetno pa se razlog zanje skriva v tem, da nekateri še niso dokončno preboleli gripe. Trenerja je zadovoljil le Martin Sleik, ki se iz tekme v tekmo izboljšuje. Tokrat je zasedel že 8. mesto.

REZULTATI: Šolarke II: 9. Tatjana Zablantnik, 10. Birgit Filipič;
Šolarji I: 8. Martin Sleik; šolarji II: 5. Danijel Užnik

V nedeljo so tekmovali na Hochrindlu za „Fischer-cup“, kjer pa je bilo progno (v drugem teku) izredno težko izpeljati. Polovica vseh smučarjev je izpadla; med njimi tudi Danijel Užnik, ki pa je bil po prvem teku v skupini šo-

larjev najhitrejši. Toda zopet ga je dohitela usoda, saj je nekaj vrat pred ciljem padel. Kljub temu pravi trener Užnik: „Čeprav je Danijel izpadel, sem prepričan, da bo v naslednjih tekmah zopet med prvimi. Zamenjal je namreč smuč (krajše), na katerih se bolje počuti!“

Istočasno se je na Simonhöhe odvijala odprta tekma za vsa društva, kjer pa se je izkazala Birgit Filipič. Osvojila ni le 1. mesta, temveč bila celo najboljša dneva. Pri šolarjih I pa je prisluščala 1. mesto mlada Romana Dovjak s sončnih Djekš.

REZULTATI: Šolarke II: 1. Birgit Filipič (najboljša dneva), 2. Anja Dovjak (Djekše), 3. Karin Kruschitz (Št. Janž)
šolarke I: 1. Romana Dovjak (Djekše), 2. Brigite Esel, 3. Andrea Kruschitz (obe Št. Janž)

SAK na ledu krepko spodrsnil

Preteklo soboto je SAK odigral v Ljubljani proti tamkajšnji Olimpiji prvo pripravljajalno tekmo na vigradni del prvenstva. Pomožno igrišče pri stadionu je bilo popolnoma pokrito s snežno in ledeno odejo, tako da sta se obe ekipi (predvsem pa SAK) bolj drsali kot tekli. Olimpija se je predstavila že dobro pripravljena; vrhu tega pa so domačini teh teren-skih pogojev navajeni. SAK je bil brez treh standardnih igralcev (Urschitz, Certov, F. Sadjak); vrhu tega je moral tudi Hober igrati le previdno, ker je bil poškodovan in bolan. Trener Ramšak: „Presenečini smo bili nad izredno slabimi pogoji, vendar rezultat za nas ni bil merodajen. Vrhu tega za 8 golov nismo bili slabši!“

Danes se odpelje ekipa v Koper na dvodnevne priprave; v načrtih je tudi pripravljajalna tekma.

Olimpija - SAK 8 : 0 (4:0)

SAK: Wastian (46. Preschern), Savič, Cvetko, Kreutz, Pappler, Ramšak (46. Hober), Galo, M. Sadjak, Brdžanovič, Lippusch, Blažej

Pri SAK dve novi sekciji

Sedaj je uradno: SAK ne predstavlja več samo nogomet, temveč tudi dve drugi, povsem različni športni panogi - semikontaktkarate in košarko. Voditelja sekcij sta Milan Hribernig in mag. Anton Malle.

Že večkrat se je pri SAK pojavljala želja po novih sekcijah. Prav v teh dneh pa se je končno uresničila. SAK je namreč uradno ustanovil dve novi sekciji in tako storil prvi korak v mnogostranski športni klub, ki bo odslej odprt tudi drugim športnim panogam. Novi sekciji sicer na Koroškem ne uživata posebne popularnosti, vendar želita prav zaradi tega vzbuditi večje zanimanje.

NOVI SEKCIJI SAK:

Semikontaktkaratejski klub SAK sestavljajo uspešni Radišani, ki pričakujejo s prestopom k SAK predvsem boljše pogoje za treninge. Sekcijo vodi in trenira evropski prvak Milan Hribernig, ki je v pogovoru z NT dejal: „Seksija je odprta vsem prijateljem te športne panoge!“ Trenutno ima sekcija 15 članov, med njimi je najmlajši star šele 7 let. Milan želi prek SAK ta šport pri nas na novo oživetiti. Prav zaradi tega se glasi njegov cilj - vključiti mnogo mladih v šport, za katerega je potrebno zdravo telo, razum in mnogo

Sedaj se bodo borili za SAK - (z leve) sekcijski vodja in trener Milan Hribernig, Jan Siman, Peter Zenkl, Marjan Woschitz, Karli Kramer, Niko Wieser.

volje. Moštvo bo treniralo v Mladinskem domu v Celovcu, kjer daje telovadnica idealne pogoje. Slej ko prej pa je še nejasno, v okviru katerega „veledruštva“ bo sekcija tekmovala.

Košarkarski klub SAK vodi mag. Anton Malle, ki je pravzaprav tudi „oče“ koroških slovenskih košarkarjev. Na Slovenski gimnaziji je oblikoval že nekaj uspešnih ekip, ki so

žele izredne uspehe na različnih šolskih tekmovanjih. Malle bo skušal ustvariti trenerski kader, ki je predvsem pri košarkarjih zelo pomemben. Na Koroškem pa je izbira dobrih trenerjev precej skromna.

Anton Malle

V tem vidi tudi največje težave. „Vsaka ekipa mora imeti svojega trenerja!“ je dejal Malle. Ekipe oz. košarkarji, ki bodo tekmovali za SAK, so sicer še zelo mladi, vendar izredno perspektivni. Najboljši (predvsem starejši) košarkarji tekmujejo trenutno še za Citroen Celovec; po zaključenem prvenstvu pa se bodo pridružili SAK. Kljub temu želi Malle že marca s prvo ekipo tekmovali na prvenstvu.

Zahomčani med avstrijsko „elito“

Nepričakovano visoke uvrstitve mladih zahomških skakalcev na avstrijskem prvenstvu. Pri juniorjih: Günther Kaiser četrti in pred vodečim v svetovnem pokalu Rathmaierjem.

52 najboljših skakalcev iz cele Avstrije se je na skakalnici pri Beljaku udeležilo avstrijskega prvenstva v skokih. Tekmovanje je potekalo na zelo visoki šporni ravni, kar je tudi izraz izrednih mednarodnih uspehov avstrijskih skakalcev (od najboljših je manjkal le Felder).

Tudi trener Zahomčanov, Franc Wiegele, je tokrat zapustil skakalnico v Beljaku ponosno. Njegovi

Trener Franc Wiegele je bil na svoje skakalce zelo ponosen. Nekoliko ogorčen je bil le nad sodniki, katerih ocene za slog niso bile vedno ustrezne. S svojimi skakalci pa je bil povsem zadovoljen.

fantje so namreč proti pričakovanju skakali daleč in lepo; le nizke ocene za slog so preprečile še višje uvrstitve. Očividno je dajala žirija visoke ocene le tistim, ki se uveljavljajo tudi v svetovnem pokalu. Günther Kaiser, ki je v skupini juniorjev zasedel odlično 4. mesto (vodeči v svetovnem pokalu Rathmaier je zasedel šele 5. mesto), bi moral biti po mnenju strokovnjakov uvrščen najmanj na 3. mesto. Visoko se je uvrstil tudi Thomas Kuglitsch (6. mesto), čeprav se mu je drugi skok nekoliko ponesrečil.

V skupini članov pa je tokrat presenetil Franci Wiegele. Brez posebnega treninga se je z 8. mestom uvrstil med avstrijsko skakalno „elito“. S tem je Franci zopet dokazal svoj izredni ska-

Niko Zwitter - veter mu je preprečil višjo uvrstitev.

kalni talent. Trener Franc Wiegele je bil z nastopom svojih fantov povsem zadovoljen; nekateri so ga celo izredno presenetili.

REZULTATI: Juniorji: 4. Günther Kaiser, 6. Thomas Kuglitsch, 9. Christian Moser, 20. Niko Zwitter
Clani: 8. Franci Wiegele, 13. Hannes Frank, 14. Herwig Millonig

Tudi otroci v ospredju

Okrog 30 najmlajših se je udeležilo otroške skakalne tekme na Vrbi. Med njimi so bili tudi Zahomčani, ki so kar dvakrat osvojili najvišjo uvrstitev.

REZULTATI: Starejši otroci (letnik 82): 1. Hans Millonig, 5. Sebastian Riefenthaler
Mlajši otroci (letnik 83): 1. Stefan Kaiser, 2. Florian Lailor

Hranilno društvo „Klub 26“ v Celovcu je preteklo soboto vabilo svoje članke na sejo beljaških norcev (Villacher Fasching).

Lei, lei ... Klub 26

Zaslužen vzgojitelj

Čez 30 let je bil Matevž Wieser v službi slovenske dijaške mladine; letos januarja pa je šel v pokoj. Od

ustanovitve Mladinskega doma Slovenskega šolskega društva leta 1965 je bil vzgojitelj v domu na Tarvizercu ob Lendkanalu ter zdaj v novem poslopju na Mikschallee. Z vzgojiteljskim delom je pričel že pred letom 1965 (tedaj še pod Prosvetno zvezo). Kot velik narodnjak je bil zgled dijaški mladini, ki jo je vedno varoval in oskrboval, kot bi bili vsi njegovi lastni otroci. Tako se bivši dijaki še danes zelo radi srečujejo s svojim vzgojiteljem.

Matevž Wieser pa je bil tudi med ustanovitelji SAK, v katerem je bil do lani, neprtrgano 20 let, član odbora. V njegovem zasluženem pokoju ga bodo pogosteje videli tudi domači v Slovenjem Plajberku, kjer sta si z ženo Pepco postavila tudi majhno počitniško hišico.

Člani hranilnega društva so predvsem nastavljeni slovenskih ustanov v Celovcu; predseduje mu Šmihelčan Jože Blažej. Za dobro uspel izlet so mu menda „šparovci“ do konca pustnega časa podelili naslov pustnega princa; tega se menda reši lahko samo z zaključno pustno prireditvijo v Celovcu. Torej, „lei, lei, - Jozej!

Na večer pred svečnico se otroci zberejo pred cerkvijo Marije v Trnju. Cerkvice, katere so sami izdelali in v katere so postavili sveče, držijo v rokah in na ves glas kričijo:

Leta 1854 pa se je menda pripetilo, da so med procesijo pri Koclju (pozneje pri Šumiju) na glavnem trgu čudno cvilila vrata. Otroci so nato k „ante pante populore“,

dodali še „Kocla vrata cvilijore“.

Ta rima se je ohranila še do danes. Letos se je procesije prvič udeležil tudi škof Egon Kapellari.

ANTE PANTE POPULORE ...

Najbolj znana in še danes živa svečniška šega se je do danes obdržala v Železni Kapli.

*Ante pante populore,
ante pante populore,
Kocla vrata cvilijore.*

Ko dospejo do mostu čez Belo, spustijo cerkvice v reko, da jih voda odnese v noč. Šega je menda nastala v spomin na hudo povodenj v srednjem veku. Tedaj so se ljudje zatekli v cerkev Marije v Trnju, kjer so se zaobljubili, da bodo vsako leto priredili procesijo.

Svojčas so ob sprevedu duhovniki peli slavospev v latinščini. Del besedila „ante faciem populorum“ so prebivalci spakedrali v „ante pante populore“.

Pretekli teden so otroci v Železni Kapli po stari šegi spet spustili v Belo miniature cerkve Marije v Trnju, ki je svojčas rešila prebivalce pred povodnjijo.

Le kaj nam hoče povedati Andrina?

Fini in Jošku Dolinšek s Plaznice se je pred kratkim rodil sedmi otrok, hčerkica Andrina, ki je očitno skušala našemu fotografu nekaj sporočiti. Če boste točneje pogledali, boste gotovo uganili kaj! Na vsakega, ki ugame, čaka pri Dolinški posebna zakuska.